PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir

Leto XX. Št. 145 (5828)

TRST, sobota 20. junija 1964

ITALIJA IN EVROPSKA GOSPODARSKA KONJUNKTURA

Marjolinova posvetovanja v Farnesini Razgovori z Morom, Nennijem in La Malfo

V ponedeljek se sestane v Ženevi italijansko-avstrijska komisija v zvezi z južnotirolskim vprašanjem - Izjava PSI o zasebnem šolstvu - 24. t. m. bo zasedanje CK KPI

RIM, 19. — Podpredsednik vlade Nenni je sprejel danes podpredsednika komisije EGS Roberta Marjolina, za njim pa še prof. Schmida, predsednika skupščine ZEZ (zahodnoevropske zveze); s prvim se je razgovarjal o gospodarsko-finančnih vprašanjih, ki so predmet razgovorov med Marjolinom in italijanskimi finančnimi ministri, z drugim pa o vprašanjih v zvezi s sedanjim stanjem in perspektivami evropske politične skupnosti.

Po razgovoru z Nennijem je Marjolin odšel v Farnesino, kjer se je sestal s Saragatom,s proračunskim ministrom Giolittijem, z zakladnim ministrom Colombom in s finančnim ministrom Tremellonijem; na sestanku so bili tudi guverner italijanske državne banke Carli, glavni tajnik zunanjega ministrstva Cattani, stalni predstavnik Italije v evropski gospodarski skupnosti Venturini in šefi kabineta prisotnih ministrov. Na sestanku, ki je trajal tri ure, so proučili stanje italijanskega gospodarstva v okviru sedanje evropske konjunkture.

Marjolina je sprejel tudi predsednik vlade Moro, ki se je pozneje sestal z Nennijem, Piccionijem, Saragatom, Tavianijem, Realejem in nekaterimi izvedenci. Proučili so vprašanja Gornjega Poadižja v zvezi s sestankom mešane italijansko-avstrijske komisije, ki bo v ponedeljek 22. t.m. v Ženevi. Italijansko delegacijo v tej komisiji sestavljajo: opolnomočeni minister Roberto Gaja (vodja delegacije); prof. Monaco, prof. Sperduti, opolnomočeni minister Bellia, prefekta Puglisi in Giovenco, prof. Capotorti in podprefekt Fabiani; v avstrijski delegaciji pa so: opolnomočeni minister Rudolf Kirschlaeger, prof. Ermacora in Gschnitzer, dr. Kathrein Stadlmayer in Walser.

V poznih popoldanskih urah je Marjolin imel še razgovor z La Malfo, predsednikom parlamentarne komisije za državni proračun. Po razgovoru je La Malfa potrdil, da sta proučila stanje italijanskega gospodarstva v zvezi s stanjem gospodarstva v drugih državah evropske skupnosti.

Na sedežu KD na piazza del Gesù, je bil sestanek predstavnikov strank vladne koalicije, na katerem so obravnavali vprašanje poročila, ki ga bo prosvetni minister predložil parlamentu do 30. t. m. v zvezi z novim večletnim načrtom za razvoj italijanskega šolstva. Sestanka so se udeležili, poleg prosvetnega ministra Guija: Scaglia in Ermini, za KD; Brodolini in Codignola, za PSI; Cariglia in Nicolazzi, PSDI; ing. Terrane za PRI. Gui je pojasnil glavne poteze svojega poročila.

V zvezi s povečano proračunsko postavko za zasebno šolstvo, je tiskovni urad PSI izdal sporočilo, v katerem ugotavlja med drugim, da poglavja 65 in 88 proračuna prosvetnega ministrstva sicer vsebujeta povečano postavko za zasebno šolstvo, vendar pa da gre pri poglavju 65 le za priznanje istega izboljšanja prejemkov, ki so ga priznali šolnikom državnih šol, in da zato ne gre za kršitev vladnega sporazuma glede finansiranja zasebnih šol; drugačen pa je primer s poglavjem 88, ki «nima nobenega opravičila», ker se je to poglavje nanašalo v prejšnjih proračunih na zasebne triletne strokovne šole, ki so bile ukinjene z ustanovitvijo nove enotne nižje srednje šole. Res je sicer, da gre v tem primeru le za 260 milijonov lir, vendar pa gre pri tem za načelno vprašanje, ki ga ni moč obiti; zaradi tega je PSI poudaril svoje nasprotovanje tako glede postopka, kot glede vsebine; celotno vprašanje pa bodo ponovno proučili, ko bodo pripravili nov letni proračun prosvetnega ministrstva.

V poslanski zbornici so nadaljevali splošno razpravo o proračunu za drugo polletje 1964; na dopoldanski razpravi so se vsi govorniki zadržali izključno na vprašanjih italijanskega kmetijstva. Marras (KPI) je dejal med drugim, da komunisti načelno ne nasprotujejo skupnemu tržišču, vendar pa da nasprotujejo smotrom in načinom, kako ga hočejo uresničiti. Pripomnil je, da se carine znotraj tržišča res nižajo, medtem ko se postopno višajo zunanje carine. Navedel je primer masla, ki bi ga mogli kupiti po nižji ceni v državah, ki so izven tržišča; kar zadeva izvoz povrtnine in sadja pa je dejal, da se ni le občutno znižal, ampak da bi nastala resna kriza, če se ne bi hkrati znatno povečal izvoz teh italijanskih pridelkov v SZ in druge socialistične države.

Na popoldanskem zasedanju pa so se najprej oddolžili spominu sinoči preminulega slikarja Giorgia Morandija, nato pa so se govorniki zadržali na vladni politiki javnih del.

Po sklepu vodstva KPI bo centralni odbor stranke zasedal 24., 25. in 26. t. m.; Longo bo poročal o temi: «Enotnost in avtonomija delavskega gibanja v borbi za politiko reform in demokratičnega načrtovanja».

Minister za delo in osrednji statistični zavod sta v zvezi z vestmi v dnevnem tisku o brezposelnosti izdala sporočilo, ki pravi, da je bilo konec aprila vpisanih v seznam brezposelnih 1.018.000 oseb, to je 31.000 manj kot v lanskem aprilu, oziroma tri odstotke. Zaradi sezonskih del in povečanja turistične dejavnosti pa se je v primeri z marcem število brezposelnih znižalo za 61.000.

Poročilo tudi poudarja, da se brezposelnost niža tudi letos v primeri z istimi meseci lani, čeprav v nekoliko manjšem obsegu kot prejšnja leta.

Danes je bila v tovarni RIV v Turinu 24-urna stavka delavcev, ki so protestirali proti razbitju pogajanj za določitev proizvodnih nagrad.

Razbila so se tudi pogajanja za sklenitev nove delovne pogodbe za delavce oblačilne stroke. Zato so sindikati napovedali enotni stavki, ki bosta 25. junija in 2. julija.

27. junija pa bodo stavkali zdravki, ki so zaposleni pri bolniških blagajnah.

ERHARDOVE IZJAVE

Bonska politika na mrtvi točki

BONN, 19. — Na tiskovni konferenci je danes zahodnonemški kancler Erhard ugotovil, da je nemška politika zašla na mrtvo točko. V odgovorih na vprašanja novinarjev pa je kancler v glavnem izjavil sledeče:

1. Kancler ima vtis, da se politika ZDA skoraj popolnoma krije s politiko Bonna.

2. Po njegovem mnenju se moskovski sporazum med SZ in Vzh. Nemčijo ne sme podcenjevati, ker vsebuje celo nekatere pozitivne elemente, kot npr. potrditev spoštovanja prejšnjih mednarodnih obveznosti, med njimi tudi sporazuma v Potsdamu.

3. Zahodna Nemčija bo že nadalje rezervirana do Kitajske in v bližnji bodočnosti ne bo dopuščala dolgoročnih kreditov državam Vzhodne Evrope.

4. Če bi Naser obiskal druge države Evrope, bi ga radi povabili tudi v Zahodno Nemčijo.

5. Glede sestanka s Hruščovom je Erhard dejal: «Gospod Hruščov zelo dobro ve, da lahko računa na uradno vabilo za obisk Bonna, če misli, da obstajajo taki argumenti, o katerih je vredno govoriti.»

Mikojan v Indoneziji

MOSKVA, 19. — Mikojan, prvi podpredsednik sovjetske vlade je odpotoval danes v Indonezijo, na čelu delegacije vrhovnega sovjeta.

Vlada ZSSR in ciprska kriza Razprava pred Varnostnim svetom OZN

Predsednik turške vlade Inonu odpotuje jutri v Washington, potem ko mu je parlament izglasoval navodilo, naj nadaljuje z dosedanjo politiko glede Cipra - Poslanica predsednika grške vlade predsedniku Johnsonu

LONDON, 19. — Sovjetski veleposlanik v Londonu Soldatov je na svojo zahtevo obiskal danes zunanjega ministra Butlerja. Kot so sporočili iz Foreign Officea je Soldatov v glavnih obrisih obrazložil sovjetsko stališče glede ciprske krize. Pogovor je trajal trideset minut. Foreign Office je zanikal vesti, da je Soldatov izročil Butlerju posebno poslanico Hruščova. Zunanji minister Butler pa je s svoje strani ponovil Soldatovu, da sloni britanska politika «na spoštovanju resolucij Varnostnega sveta O ZN in na upanju, da se bo našla rešitev krize s pogajanji». Izjavil je, da mora vsaka rešitev krize upoštevati želje manjšine in večine prebivalstva.

Sovjetski veleposlanik v Atenah Korjukin je obiskal danes grškega zunanjega ministra in mu izjavil, da sovjetska vlada zagovarja neodvisnost Cipra, da je samo Varnostni svet pristojen razpravljati o ciprskem vprašanju in da bi bila vsaka druga intervencija v nasprotju z duhom resolucije Varnostnega sveta. Podobna sporočila so bila sporočena tudi vladam Francije, Anglije, ZDA in Turčije. Grški zunanji minister je odgovoril, da se stališče grške vlade strinja s stališčem vlade ZSSR, toda če bi se ciprsko ljudstvo, kot povsem neodvisno, izreklo za združitev z Grčijo, ZSSR očitno ne bi mogla ničesar pripomniti.

V turškem parlamentu je predsednik vlade prejel včeraj pičlo večino glasov za nadaljevanje svoje dosedanje politike glede Cipra, in sicer 199 proti 195. Takoj nato je Inonu izjavil, da bo sedaj lahko odpotoval v Washington k predsedniku Johnsonu na razgovore. Turška delegacija z njim na čelu, bo odpotovala prihodnjo nedeljo s posebnim letalom, ki mu ga je v Ankaro poslal Johnson. V ZDA bo ostal verjetno do 23., ker se bo na sedežu OZN v New Yorku razgovarjal tudi z generalnim tajnikom OZN U Tantom. Uradno glasilo turškega zunanjega ministrstva ne omenja datuma Inonujevega odhoda v ZDA.

Grški predsednik vlade Papandreu pa je poslal Johnsonu poslanico, ki vsebuje grško stališče glede ciprske krize: 1. Edina rešitev, ki bi v sedanjih okoliščinah služila stvari demokracije, miru in varnosti, je popolna neodvisnost Cipra ter pravica njegovega prebivalstva do samoodločbe. 2. Edina pot za tako rešitev pa je pot Organizacije združenih narodov. V Atenah pa je bilo sporočeno, da se bo Papandreu ob povratku iz Washingtona zadržal 29. junija v Parizu, kjer se bo razgovarjal z de Gaullom.

O ciprskem vprašanju so sinoči razpravljali na zasedanju Varnostnega sveta OZN. Prvi je govoril predstavnik Turčije Orhan Eralp, ki je dejal, da bi hotel Makarios priključiti otok Grčiji ter da je samovoljno kršil določbe resolucije OZN, ker je enostransko odpovedal pogodbo o zavezništvu iz leta 1960. Poudaril je pravico Turčije, da intervenira v zaščito turške manjšine, česar pa Turčija ne bo storila, «dokler bodo trajale operacije OZN na Cipru brez omejitev». Sledil mu je ciprski zunanji minister Spiros Kiprianu, ki je dejal, da se njegova vlada strinja s trimesečnim podaljšanjem mandata sil OZN na Cipru.

Medtem so delegati Brazilije, Bolivije, Slonokoščene obale, Maroka in Norveške predložili Varnostnemu svetu resolucijo, ki vsebuje predlog, naj se mandat sile OZN podaljša za tri mesece, t.j. do 26. septembra t.l. Na popoldanski seji je prvi govoril grški delegat Bitsios, ki je dejal, da je samo intervencija ZDA preprečila pred tremi tedni turško izkrcanje na Cipru. Obtožil je med drugim tudi turško letalstvo, da je prekršilo grški zračni prostor, medkem bo Turčija nadaljuje s preganjanjem Grkov v Anatoliji. Dejal je, da Cipru pretita dve nevarnosti: tuja vojaška intervencija in razdelitev. Bitsios je še izjavil, da njegova vlada v celoti podpira napore OZN. Nato je grški zunanji minister Kiprianu zahteval od Turčije, naj se obveže, da na otoku ne bo intervenirala.

Predlog resolucije petih delegatov je takoj podprl britanski delegat Dean.

Inonu pa je turškemu senatu izjavil, da intervencija NATO in OZN za rešitev ciprske krize doslej ni dala «aktivnih rezultatov». Poudaril je, da je bila Turčija pripravljena z intervencijo na Cipru že v polovici maja, potem ko je grška vlada sporočila, da se strinja z Makariosom in ko so se ciprski Grki pripravljali, da bodo uničili turško narodno skupnost na otoku. Končno je Inonu dejal, da bo 3. in 4. junija iz ZDA vprašali turško vlado, če namerava intervenirati na Cipru in če je to res, so sporočili, da naj se temu sklepu odreče.

Kot smo poročali včeraj, je bila dopoldne na Cipru precej huda bitka med ciprskimi Turki in Grki. Danes se je s tem v zvezi zvedelo, da so nadaljnje boje preprečili švedski vojaki, vključeni v silo OZN, ki so bili s tem izpostavljeni streljanju in so se morali skrivati v strelskih jarkih, dokler jim ni uspelo vzpostaviti premirje. Bitka se je vodila v severnozahodnem delu otoka na področju nekaterih hribovskih grških vasi z ene strani ter dveh turških vasi z druge. V bitki je padel en Turek, okrog deset oseb pa jih je bilo ranjenih. Turki so uporabljali tudi minometalce in dva so začasno zaplenili švedski vojaki.

Medtem pa je Makarios objavil poziv prebivalstvu, naj pomaga pri iskanju angleškega majorja Maceyja in njegovega šoferja, ki sta izginila pred nekaj dnevi. V pozivu se poudarja, da je njuno izginotje «zelo hudo vprašanje», ker sta pripadala silam OZN.

Atentati v Bogoti

BOGOTA, 19. — Policija javlja, da je včeraj ponoči prišlo v Bogoti do številnih dinamitnih atentatov na tovarne, stanovanja in trgovske urade. Teroristična dejavnost je trajala 13 ur; v prvih dveh urah je bilo 15 eksplozij, ki so povzročile precejšnjo škodo; ne ve se še, ali so zahtevale tudi človeške žrtve.

OB ZAKLJUČKU SOVJETSKO-DANSKIH RAZGOVOR V KOPENHAGNU

Hruščov je govoril o brezatomskih področjih v Srednji in Severni Evropi ter na Baltiku

O razgovorih bo danes objavljeno skupno uradno sporočilo - Razgovor Hruščov-Larsen

De Gaulle povabljen na uradni obisk v SZ konec letošnjega leta?

PARIZ, 19. — Iz obveščenih krogov se je zvedelo, da je predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščov povabil francoskega predsednika de Gaulla, naj obišče Sovjetsko zvezo konec tega leta ali prihodnjo pomlad. Iz istih virov so sporočili, da de Gaulle še ni dal nobenega odgovora ter da je neverjetno, da bi obiskal Moskvo pred predsedniškimi volitvami v Franciji, ki bodo verjetno konec prihodnjega leta. Vabilo je izročil včeraj sovjetski veleposlanik v Parizu Vinogradov, med sprejemom pri de Gaullu, ki je baje odgovoril «na prijateljski način» na obe pismi, ki mu jih je poslal predsednik Johnson. Pismi pa nista bili objavljeni, vendar pa pravijo, da sta v zvezi z nedavnim obiskom ameriškega državnega podtajnika Balla.

V Kopenhagnu so se danes zaključili z dveurnim razgovorom v palači Christianborg sovjetsko-danski razgovori, ki sta jih vodila predsednika Hruščov in Krag. Slednji je izjavil novinarjem, da je bil dosežen sporazum o skupnem sporočilu, v katerem se poudarja želja po razvoju trgovinskih odnosov «Vodili smo dolge in prijateljske razgovore o mednarodnem političnem položaju» — je dejal Krag — «in smo prišli do nekaterih sklepov; seveda nismo bili sporazumni glede vsega, toda skoraj nobeno mednarodno vprašanje nam ni ušlo. Vendar pa nobenemu nismo dali posebnega poudarka.» Med vprašanji, ki jih nista obravnavala, je omenil Krag vprašanje dezatomizacije severne Evrope. Hruščov pa novinarjem ni dal nobenih izjav.

Predsednik Krag je po mnenju obveščenih krogov govoril Hruščovu o svojih vtisih med nedavnim sestankom s predsednikom Johnsonom ter mu pri tem obrazložil tudi stališča vlade ZDA. S tem v zvezi se poudarja, da je Krag zelo primerna osebnost za posredovalca med Johnsonom in Hruščovom. Skupno poročilo o razgovorih bo objavljeno jutri, in sicer na podlagi poročil komisij, ki sta proučevali razna gospodarska in trgovska vprašanja. Pri sestavi poročila sta sodelovala oba zunanja ministra, ministra za kmetijstvo, za trgovino in številni strokovnjaki. Sporočilo bodo podpisali jutri popoldne.

Hruščov je danes govoril v Združenju danskih visokošolcev v Kopenhagnu. Dejal je, da je sovjetska vlada za Kekkonejev načrt in za poljske predloge o brezatomskem področju v Severni in Srednji Evropi ter na Baltiku. Dejal je, da bi sovjetska vlada tak statut spoštovala s pogojem, če bi to storile tudi druge jedrske sile. «Zelo sem zadovoljen — je dejal Hruščov — da je prišlo v zadnjih letih do nekaterih predlogov za okrepitev miru, vzajemno razumevanje in zaupanje v Srednji Evropi, v Severni Evropi in na Baltiku. Tako je npr. finski predsednik Kekkonen predlagal, naj bi se Severna Evropa proglasila za brezatomsko področje. Bivši švedski zunanji minister Unden pa je predlagal, naj se ustanovi «brezatomski klub». Poljska je predlagala ustanovitev brezatomske cone v Srednji Evropi in «zamrznjenje» jedrskega orožja na istem področju. Sovjetsko ljudstvo je mnenja, da so vsi ti predlogi razumni in privlačni. Vem, da za vašo državo ti načrti niso sprejemljivi, toda mislim, da ne bi opravil svoje dolžnosti, če vam ne bi govoril odkrito in pošteno o našem pozitivnem stališču do teh načrtov in o naši vroči želji, da k njihovi uresničitvi aktivno prispevamo. Vnovič bi hotel povedati, da želi sovjetska vlada zajamčiti status brezatomskega področja s pogojem, da se sklene med zainteresiranimi državami sporazum za ustanovitev takih področij in s pogojem, da dajo zanje jedrske sile ista jamstva.»

Nato je Hruščov dejal, da bi bil izstop Danske iz NATO «koristen prispevek k ohranitvi miru». Dodal je: «Prepričani smo, da bodo atlantske države prej ali slej zavzele razumno stališče do obstoja vojaških blokov in jih ukinile. Naša vlada predlaga namreč ukinitev vojaških blokov in ustanovitev brezatomskih področij v raznih delih sveta, prenehanje vseh poskusov z atomskim orožjem, prepoved širjenja jedrskega orožja, skrčenje vojaških proračunov ob istočasnem znižanju števila vojakov, umik tujih čet iz tujih oporišč, ustanovitev vzajemnih kontrolnih točk za preprečenje nenadnih napadov in sklenitev sporazumov za rešitev teritorialnih sporov z miroljubnimi sredstvi in s pogajanji.»

Nato je ponovil sovjetsko ponudbo za sklenitev nenapadalnega načrta med NATO in varšavskim paktom. Omenil je skandinavske države in dejal: «Važen činitelj za zajamčenje miru na tem področju so prijateljski odnosi med Sovjetsko zvezo in Finsko. Sovjetska zveza ceni sklepe danske in norveške vlade, da ne bodo dovolile prisotnosti tujih čet na svojih ozemljih, sklep Danske, da ne bo dovolila v svoji deželi jedrskega orožja ter sklep danske in norveške vlade, da ne bosta sodelovali pri večstranski atlantski jedrski sili.» Hruščov je svoj govor zaključil z besedami: «To stališče prispeva k ustalitvi položaja na tem področju in ga odobravajo vsa ljudstva, ki ljubijo mir.»

Danes je bil Hruščov gost na kosilu pri Kragu, obiskal je kmetijsko razstavo in se zanimal zlasti za govejo živino in konje ter kmetijske stroje. Darovali so mu mladega bikca in tri junice slavne danske mlečne pasme. Hruščov je dejal, da jih bo izročil kakemu specializiranemu sovjetskemu institutu.

Med včerajšnjim obiskom v Odense je župan Holger Larsen pokazal Hruščovu in njegovi soprogi matični urad. Rekel jim je, naj vstaneta, prebral je poročno formulo, ter ju povabil, naj si stisneta roke; skratka — poročajo opazovalci — župan ju je «vnovič poročil». Glasilo danske KP pa piše, da se je Hruščov pogovarjal tudi z bivšim voditeljem KP Danske Larsenom, ki je sedaj voditelj nove socialistične stranke v državi. Larsen je Hruščovu dejal: «Sedaj smo o istih stvareh istega mnenja». Hruščov (hladno): «Ne poznam vaših mnenj, toda kar se nas tiče, mi smo marksisti-leninisti». Larson: «Mogoče se bomo vnovič srečali. Ali bi tedaj lahko diskutirali?» Hruščov: «Nimamo si kaj povedati.»

TOKIO, 19. — Včeraj se je v Tokiu začela konferenca zunanjih ministrov Indonezije, Filipinov in Malaje, z nalogo, da pripravi dnevni red vrhunske konference poglavarjev treh držav.

MINISTER JOXE V BEOGRADU

Kulturni sporazum med Francijo in SFRJ

Veljal bo pet let - Dvoletni program o sodelovanju

Louis Joxe

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 19. — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Veljko Zeković in francoski državni minister Louis Joxe sta podpisala danes v imenu svojih vlad petletni sporazum o kulturnem sodelovanju in dvoletni program o kulturno-znanstvenem in tehničnem sodelovanju med Jugoslavijo in Francijo.

Sporazum predvideva med drugim ustanovitev mešane komisije, ki se bo sestajala v Beogradu in Parizu in skrbela za bogatejše in širše sodelovanje na področju prosvete, književnosti, znanosti, umetnosti in kulture med obema državama. Obe vladi bosta obojestransko pomagali izdelovanju kulturnih centrov v Beogradu oziroma v Parizu, zagotovili večje število štipendij za študente, znanstvenike, strokovnjake in umetnike, razširili sodelovanje radia in televizije in sodelovanje v proizvodnji filma.

Po podpisu sporazuma sta Zeković in Joxe izrazila prepričanje, da bo sporazum prispeval k utrditvi prijateljstva med obema državama in dal nove pobude za širše sodelovanje. Joxe je dodal, da se s tem sporazumom tradicionalnemu prijateljstvu med obema državama dodaja še en akt, ki predstavlja srečen dogodek za jugoslovansko-francoske kulturne odnose.

Pred podpisom sporazuma sta se Zeković in Joxe razgovarjala o dosedanjih rezultatih jugoslovansko-francoskih kulturnih odnosov in proučila nekatera konkretna vprašanja dvostranskih odnosov v prosveti in znanosti. Dogovorila sta se, da bo v kratkem obiskala Francijo skupina jugoslovanskih strokovnjakov, da bi se seznanila z razvojem francoskih šol druge stopnje. Francoskega ministra sta sprejela predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić ter predsednik kulturno-prosvetnega sveta zvezne skupščine Nikola Sekulić, opoldne pa mu je predsednik izvršnega sveta Srbije Slobodan Penezić priredil v klubu poslancev na Dedinju kosilo.

Nocoj je prispela v Beograd delegacija komunistične partije Avstrije pod vodstvom generalnega tajnika Friedla Fuerenberga na razgovore z delegacijo CK Zveze komunistov Jugoslavije. Avstrijci bodo obiskali Makedonijo in Hrvatsko, kjer se bodo seznanili z delom partijskih organizacij in organov samoupravljanja v delovnih organizacijah.

B. B.

OZN in Kambodža

NEW YORK, 19. — Po sklepu Varnostnega sveta OZN bo tristranska komisija odpotovala v nedeljo na mejo med Južnim Vietnamom in Kambodžo. Na cilj bo prispela v četrtek. V ponedeljek se bo ustavila v Nici, kjer se bo razgovarjala z državnim poglavarjem Kambodže princem Sihanukom.

DANES

Pereče ciprsko vprašanje je obravnaval včeraj Varnostni svet OZN, ki bo prav gotovo podaljšal do 26. septembra bivanje «plavih šlemov» na otoku. Hkrati pa je sovjetska vlada zavzela precej odločno stališče — ki je sicer že znano — do ciprske krize: pristojnost za obravnavo ciprskega vprašanja ima samo Varnostni svet. Grški zunanji minister je pri tem ugotovil, da se stališče grške vlade strinja s sovjetskim. Inonuju pa je turški parlament s pičlo večino glasov odobril nadaljevanje njegove politike glede Cipra in bo jutri odpotoval v Washington. Istočasno je predsedniku Johnsonu poslal posebno poslanico tudi predsednik grške vlade Papandreu, ki poudarja, da je v sedanjih okoliščinah edina rešitev popolna neodvisnost otoka ter pravica njegovega prebivalstva do samoodločbe.

Medtem ko iz Laosa in Vietnama včeraj ni bilo posebnih vesti o bojih, je prišla iz Konga vest, da so uporniki, za katere se baje ne more ugotoviti, kateri stranki pripadajo, zavzeli Albertville glavno mesto Severne Katange. Opazovalci trdijo, da je vzrok upora revanšistični režim, ki ga je kongoška vlada vzpostavila po dogodkih v maju in začetek junija.

V Kopenhagnu je Hruščov zaključil razgovore s predsednikom danske vlade Kragom in danes bo objavljeno o tem skupno poročilo. Krag je povedal, da sta razpravljala o vseh mednarodnih političnih vprašanjih. Hruščov pa je v svojem govoru poudaril zlasti znano stališče danske in norveške vlade, da ne bosta dovolili prisotnosti tujih čet na svojih ozemljih, sklep Danske da ne bo dovolila jedrskega orožja ter sklep danske in norveške vlade, da ne bosta sodelovali pri večstranski atlantski jedrski sili.

Včeraj se je zvedelo tudi, da je sovjetski veleposlanik Vinogradov v Parizu izročil de Gaullu vabilo, naj obišče Sovjetsko zvezo konec tega ali začetek prihodnjega leta; toda vse kaže, da general ne bo obiskal Moskve pred predsedniškimi volitvami, ki bodo konec prihodnjega leta. Bonski kancler Erhard pa je glede sestanka s Hruščovom dejal, da sovjetski vladni predsednik lahko takoj dobi vabilo za prihod v Bonn, če je mnenja, da obstajajo argumenti, o katerih je vredno razpravljati.

SODNA RAZPRAVA PROTI TAJNIKU CNEN

Ippolito zaključil pobijanje obtožnice

RIM, 19. — Prof. Ippolito je danes zaključil svojo obrambo, nato pa so mu zastavili razna vprašanja, tako javni tožilec, kot državni odvetnik Bronzini in branilci.

Ippolito se je danes ponovno zadržal na stanovanjskih hišicah, ki so jih zgradili v Ispri na račun Euratoma, na stanarini za funkcionarje Euratoma in najemnini za restavracijo «Kursaal Palace» v Vareseju, prav tako za znanstvenike Euratoma. Nato se je dotaknil obtožbe, da je neutemeljeno potrošil 870 milijonov za dela v Ispri in pojasnil, da je tudi ta izdatek v zvezi z obvezami, ki jih je Italija prevzela z Euratomom; da so to postavko vključili v proračun CNEN, da je to nadzorni odbor pregledal, ministrski odbor pa odobril.

Kar zadeva obtožbo, da je Ippolito izplačal inženirju Guffantiju okrog 5 milijonov in pol več, kot mu je pritikalo za zgraditev poslopja za tehnologijo, je Ippolito pojasnil, da so nastala nesoglasja med podjetjem in vodstvom, in da je skušal doseči sporazum, zlasti ker so morali izročiti zgradbo čim prej znanstvenikom v Ispri, vedno na podlagi sporazuma z Euratomom.

Na koncu je Ippolito še pojasnil zadevo tekočega računa v kreditnem zavodu Banca Nazionale del Lavoro, ki je bil vknjižen na njegovo ime in na katerega so se stekale tudi druge denarne podpore, ki jih je Ippolito uporabljal v skrbstvene in propagandne namene v korist CNEN.

Vprašanja, ki so mu jih zastavili javni tožilec, državni odvetnik, sodniki in branilci, so zadevala odnose med Ippolitom in podpredsednikom CNEN senatorjem Focaccio in druge podrobnosti o poslovanju glavnega tajnika CNEN.

Razprava se bo nadaljevala jutri.

Sredozemski seminar

FIRENCE, 19. — V sejni dvorani na magistratu (Palazzo Vecchio) se je danes začel IV. sredozemski seminar, ki je posvečen vprašanju «Manjšine in diskriminacije v svetu». Seminarja se udeležuje okrog sto učenjakov, politikov in ekonomistov iz Anglije, Francije, Senegala, Iraka, Izraela, Maroka, Angole, Švice, Brazilije Marija, Libana, Grčije, Egipta, Kenije, Sudana, Haitija, Nigerije, Nemčije, Južne Afrike, Severnega Vietnama in Italije. Delegate, civilne in vojaške predstojnike, parlamentarce in predstavnike kulturnega življenja je pozdravil župan La Pira, predsednik seminarja, ki je na kratko orisal pomen in smotre teh seminarjev, posebej pa še pomen letošnjega seminarja.

Robert Marjolin

BOJI V GLAVNEM MESTU SEVERNE KATANGE

Uporniki so zavzeli Albertville

Upornikov je tri do štiri tisoč, oblečeni so v civilne obleke ter v vojaške uniforme ubitih vladnih vojakov ter so slabo oboroženi - Baje ni moč ugotoviti, kateri stranki pripadajo

LEOPOLDVILLE, 19. — Iz dobro obveščenih krogov se je zvedelo, da so danes okrog poldne protivladni uporniki zavzeli Albertville, glavno mesto severne Katange.

Pred tem pa so prihajale novice, da se Albertvillu približuje tri do štiri tisoč upornikov, ki so oblečeni v civilne obleke in v vojaške uniforme ubitih vladnih vojakov, vendar pa da so uporniki slabo oboroženi. Po vesteh iz istih virov je število vladnih vojakov premajhno, da bi uporniške napade zadržali. V Albertville je vlada poslala pomoč štirj letala. Na poziv, ki je prispel že včeraj v Elisabethville, so v Albertville danes zjutraj odpotovali konzuli Italije, ZDA, Belgije in Velike Britanije, češ da je njihova prisotnost nujna, ker je prišlo v glavnem mestu severne Katange do novih nemriov. Te nemire pripisujejo hudim maščevalnim ukrepom vlade, ki trajajo že od dogodkov 28. maja in 12. junija.

Isti viri trdijo, da se ne more ugotoviti, kateri stranki pripadajo uporniki.

Pred zavzetjem mesta po upornikih so bili pooblaščeni pokrajinski organi severne Katange, katere predsednik je Jason Sendve, ki je bil aretiran, medtem ko je skušal pobegniti v Kasongo, so pod zaščito kongoškega orožništva. Po drugih vesteh pa so iz Albertvilla odšli že vsi Evropejci. Zadnja skupina je baje odpotovala z ladjo v Bujumburo, kamor bodo prispeli jutri. Neko letalo družbe «Air Congo», ki je poskušalo pristati na letališču v Albertvillu, so baje uporniki obstreljevali, medtem ko je pilot videl upornike, kako napredujejo proti vzletišču.

Ducci pri Bakariću

ZAGREB, 19. — Tajnik CK Zveze komunistov Hrvaške dr. Vladimir Bakarić je sprejel danes v Zagrebu novega italijanskega veleposlanika Roberta Duccija, ki ga je spremljal italijanski generalni konzul v Zagrebu Antonio Restivo.

WASHINGTON, 19. — Vremenoslovski satelit «Tiros VII.», ki so ga poslali v tir okoli Zemlje pred letom dni, posluje redno in dobro, kot prvi dan. V pristojnih krogih pripominjajo, da so s tem satelitom mogli lokalizirati 16 neurij in tajfunov ter več kot 400 neviht.

Laos in Vietnam

MOSKVA, 19. — Tass poroča, da je sovjetska vlada negativno odgovorila na poziv predsednika laoške vlade Suvane Fume, naj ZSSR pošlje v Laos vojasko pomoč, kakor tudi na poziv Anglije in Francije, ter da bi enak odgovor dala tudi kateri koli drugi laoški politični skupini. V odgovoru se poudarja, da ZDA kršijo v Laosu njegovo suverenost in nevtralnost. SZ je mnenja, da je treba obnoviti pogajanja med laoškimi političnimi silami in obnoviti delo koalicijske vlade.

Hkrati je sovjetska vlada zaprosila britansko, naj se začasno prenehajo dvostranski razgovori glede poljskega predloga konference šestih. Poljska vlada pa je sporočila danes, da bo njen predstavnik v kontrolni komisiji za Laos ponovno začel opravljati svojo funkcijo ter bo hkrati vodil razgovore za pripravo konference štirinajstih držav ženevskega sporazuma. Poljski delegat je bil namreč 19. maja letos odpoklican iz Vientiana zaradi provokacij laoških orožnikov.

Iz Washingtona pa poročajo, da vlada ZDA vrši intenzivno diplomatsko akcijo, da bi prepričala svoje zaveznike, da kriza v Jugovzhodni Aziji ni «periferična», temveč da je «osnovno vprašanje zahodnega sveta».

NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI

Deseti sejem vina in drugih pijač

Prijavljenih 20 držav za sejem, ki bo odprt od 29. 8. do 6. 9.

Kakor vsako leto bo tudi letos konec poletja v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču tradicionalni mednarodni sejem vin, žganih pijač, sadnih sokov in opreme. Letošnji sejem, ki bo od 29. avgusta do 6. septembra bo potekal v posebno slavnostnem vzdušju, saj je letos ta prireditev jubilejna — sejem je namreč že 10. zapovrstjo. Zato lahko pričakujemo, da bo tako po udeležbi razstavljavcev kot po splošni ravni letošnji vinski sejem prekosil vse dosedanje tovrstne prireditve.

Zanimanje za letošnji mednarodni vinski sejem je zelo veliko ker je dobil organizator sejma do prve polovice junija prijave iz 20 držav Evrope, Azije, Afrike, Amerike in Avstralije. Doslej so prijavile vzorce raznih pijač za ocenjevanje na tem sejmu naslednje države: Avstralija, Avstrija, Bolgarija, Finska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Izrael, Maroko, Nova Zelandija, Romunija, Španija, Švica, Turčija, Vel. Britanija, ZDA, Zvezna republika Nemčija, ZSSR in Jugoslavija. Že število doslej prijavljenih držav (lani je na sejmu s svojimi vzorci sodelovalo 18 držav) kaže na veliko zanimanje za letošnji jubilejni sejem, ni pa izključeno, da se bo število sodelujočih držav na tej znani sejemski prireditvi še povečalo.

Kot vsako leto bo tudi letošnji sejem zavzel vse prostore Gospodarskega razstavišča, tako pokrite kot tudi preceišen del odprtih razstavnih površin, katerih del je pokrit z začasno veliko nadstrešnico pred kupolo dvorane A. Po tradiciji bodo v veliki kupolni dvorani zbrani sodobni stroji in naprave za vinogradništvo in kletarstvo, ki jih bodo razstavila nekatera domača in več priznanih inozemskih podjetij. Med domačini razstavljavci naj omenimo zagrebško podjetje JEDINSTVO, ki bo med drugim razstavilo napravo za neposredno razbijevanje grozdnih sokov ali vina s hladilnikom na amoniak. Od inozemskih tvrdk so svojo udeležbo najavila podjetja iz Avstrije, Francije, Italije, Demokratične republike Nemčije in Zvezne republike Nemčije. Med drugim bomo tu videli sodobne naprave za etiketiranje, kletarske stroje, črpalke, filtre in podobne naprave za kletarstvo in vinogradništvo. Posebno zanimive bodo tudi za širši krog obiskovalcev sodobne polnilne linije s črpalnimi napravami, sterilizatorji, filtri, razklicevalnimi napravami, etiketirnimi in podobnimi stroji.

Posebnost sejma bo seveda ocenjevanje vin, žganih pijač in sadnih sokov. V mednarodni komisiji, ki bo ocenjevala vinske vzorce, bo 15 pokuševalcev, za žgane pijače 7, za sadne sokove 7, skupno torej 29 pokuševalcev-enologov. Mnoge države so že doslej prijavile veliko število vzorcev, tako npr. Avstralija 72, Izrael 20, Nemčija 76, Nova Zelandija 46, ZDA 16, ZSSR 60 itd.

Spričo navedenih podatkov je pričakovati, da bo pričakovani komercialni uspeh ugoden ker vlada med vinarji ter proizvajalci strojev in kletarskih naprav veliko zanimanje za ta sejem.

Tudi na letošnjem sejmu bodo obiskovalci lahko pokušali izbrana domača in inozemska vina, strokovnjaki pa bodo imeli več posvetovanj. Seveda ne smemo pozabiti tudi kulturno-zabavnega dela tega sejma, ki bo v večernih urah na ploščadi ob kupolni dvorani v sodelovanju s Turističnim društvom Ljubljana. Med znanimi podjetji, ki so že lani na tem sejmu postregla obiskovalcem s svojimi specialitetami se je letos prijavil tudi znani proizvajalec ŽUPSKI RUBIN iz Krševca.

S svečane otvoritve mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Trstu, ki je bila v četrtek v veliki dvorani Tržaške univerze. Otvoritve, kot je razvidno tudi s slike, so se udeležili številni gostje, med katerimi tudi predstavniki konzularnega zbora v Trstu. Kot smo že obširno poročali, je mednarodni center za teoretsko fiziko edinstvena mednarodna ustanova te vrste, v katerem se bodo usposabljali na tem znanstvenem področju zlasti mladi znanstveniki iz nerazvitih držav. Center je ustanovila mednarodna atomska agencija, ki ima sedež na Dunaju, sporazumno z italijansko vlado

VČERAJ SO IZVRŠILI PONOVNE MERITVE NAKLONA

Nagnjeni stolp v Pizi v vedno večji nevarnosti

Rezultate meritve bo pregledala posebna komisija ministrstva za javna dela, ki bo odločala o primernih ukrepih

PISA, 19. — Danes zgodaj zjutraj so izmerili za koliko se je nagnil svetovno znani poševni stolp od lani, ko so nagib merili točno ob istem času.

Po mnenju nekaterih znanstvenikov je nagib v bistvu enak, kot je bil pred pol stoletja, ko so pričeli na znanstveni osnovi nagib meriti, čeprav pa nagib počasi narašča in je sedaj stolp na sedmem nadstropju za 4 metre in 363 mm izven navpičnice, kar je nevarno za njegovo stabilnost.

Predsednik ustanove, ki upravlja cerkev, prof. Pistolesi je izjavil, da je nevarnost zelo resna in da jo je treba odstraniti z vsemi modernimi dosežki tehnike in znanosti, pri čemer je treba upoštevati, da so bili razni začasni ukrepi v preteklosti ne samo brez haska, temveč so celo stabilnost stolpa poslabšali.

Ravnatelj geodezijskega in topografskega instituta inženjerije univerze v Pizi prof. Silvio Ballarin je štiri ure in pol izvrševal potrebne meritve in je mnenja, da letne meritve dokazujejo, da se stolp počasi še vedno nagiba in, da smo blizu kritične točke, ko zemljišče ne bo moglo več vzdržati teže stolpa, ki znaša 15 tisoč ton.

Meritve je pričel 1918. leta prof. Cicconetti in jih vrše z zelo natančnimi teodoliti vedno v sredini junija ter rezultate beležijo na velikem grafikonu. Lahko se reče, je dejal prof. Ballarin, da je stolp na sedmem nadstropju v odnosu na prvo bil izven navpičnice 1918. leta za 3,248 m, sedaj pa je 4,363 in da se je nagnil vsako leto približno še za 1 mm.

Rezultate današnje meritve bodo poslali višjemu svetu ministrstva za javna dela, kjer jih bo pregledala ministrska komisija, ki ji predseduje prof. Giovanni Polvani. Današnje meritve so še posebej važne, saj jih bo pristojna komisija podrobno preučila, da se odločijo primerni ukrepi in da se zagotovi stabilnost stolpa. Ministrska komisija se bo verjetno sestala od koncu junija in bo na sestanku prisoten tudi minister za javna dela Pieraccini.

Tito sprejel podpredsednika ZAR

BEOGRAD, 19. — Sinoči se je v Beogradu končalo četrto zasedanje mešanega odbora za gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in Združeno arabsko republiko. Na zasedanju so sprejeli sklepe, ki bodo omogočili podvojitev trgovinske izmenjave v prihodnjih petih letih in razširitev in poglobitev gospodarskih odnosov med obema državama. Govorili so med drugim o tesnejšem sodelovanju strokovnjakov za načrtovanje, o aktivni udeležbi jugoslovanskih strokovnjakov pri izdelavi metodologije in načrta gospodarskega razvoja ZAR in o sodelovanju na področju industrije.

Predsednik republike maršal Tito je sprejel danes na Brionih podpredsednika ZAR Zakarie Mahiedina, ki je gost podpredsednika republike Aleksandra Rankovića, in se zadržal z njim v daljšem prijateljskem razgovoru. Po razgovorih je maršal Tito s soprogo priredil kosilo v čast Mahiedina in njegove soproge.

Italijani raje pijejo pivo

BOLOGNA, 19. — Nemški strokovnjaki so proučili italijansko tržišče piva in so mnenja, da se bo potrošnja piva v Italiji povečala od sedanjih 9 litrov na prebivalca na leto na 11 litrov v letu 1965 in na 15 v letu 1970. Inkaso pri prodajah na drobno pa se bo znižal od sedanjih 28 milijard na približno 60 v naslednjih petih letih. Strokovnjaki so prepričani, da hočejo imeti italijanski pivopivci vedno boljše pivo, o čemer tudi priča občuten uvoz in uspeh podjetja Prinz Brau, ki je v enem letu podvojilo svoje naprave.

Letalonosilka «John Kennedy»

WASHINGTON, 19. — Bela hiša je sporočila, da bodo imenovali novo letalonosilko vrste «Forrestal» po umrlem predsedniku «John Kennedy». Nova letalonosilka bo imela ob polnem tovoru 80.000 ton. Tako bosta v ameriški mornarici dve ladji, ki bosta nosili ime Kennedy. V mornarici je namreč že rušilec «Joseph P. Kennedy jr.», ki je nazvan po mlajšem bratu umrlega predsednika, ki je kot letalec padel v pretekli vojni.

MED POLETNIM NEURJEM V MILANU

Iz izložbenega okna ukradli za 10 milij. zlatnine

Lastnik zlatarne je tekel in streljal za tatovi

MILAN, 19. — Med hudim poletnim neurjem so banditi razbili izložbeno steklo zlatarne v Drevoredu Abruzzi 73 in odnesli za okoli 10 milijonov lir prstanov, briljantnih ogrlic, dragih kamnov in drugih draguljev. Okoli 15. ure sta se dva moška ustavila in parkirala v bližini zlatarne avtomobil, nato sta z dežnikom razbila šipo in pobrala dva pladnja dragocenosti. Stekla sta k avtomobilu, s katerim sta se odpeljala proti središču mesta. Lastnik Luigi Brunelli je zaslišal ropot razbitega stekla, zgrabil samokres, ki ga je imel pri blagajni, stekel za tatovoma in izstrelil proti njima nekaj strelov. Toda tatova sta bila že daleč in ni nobenega zadel. To je že petnajsti rop v nekaj mesecih, ki se je na isti način zgodil v Milanu. Ropu praktično ni prisostvoval nobeden, saj so se vsi pešci skrili pred dežjem, tako da ima policija zelo težko delo, saj nima praktično nobenih indicev.

Zaradi neurja 328 mrtvih v Pakistanu

KARACKI, 19. — Pokrajino Hyderbad v Zapadnem Pakistanu je v preteklih dneh opustošil ciklon, ki je povzročil 328 smrtnih žrtev in škodo, ki jo cenijo na 10 milijonov dolarjev. Po vesteh, ki prihajajo v prestolnico, je poginilo 60.000 glav živine in so obširni nasadi bombaža preplavljeni. Nimajo še vesti iz petih naselij, kjer živi okoli 30 tisoč oseb. Vlada je nakazala pomembna sredstva za pomoč ponesrečencem.

SEDEMNAJSTI KONGRES O TBC

V Italiji je pol milijona bolnih za tuberkulozo

Število smrtnih primerov pada, vedno težje pa je bolnike ozdraviti in narašča število kroničnih obolenj

NEAPELJ, 19. — V uvodnem govoru na 17. kongresu posvečenem borbi proti TBC, je prof. A. Blasi, ravnatelj klinike v Parmi, dejal, da je umrljivost za tuberkulozo v Italiji sedaj zelo nizka, da pa je število obolenj in njih posledic še vedno visoko ter zaskrbljujoče. Sedaj umre 15 oseb na 100.000 prebivalcev za tuberkulozo, medtem ko je 1933. leta umrlo 100 oseb na 100.000. Umrljivost se je torej občutno znižala. Dosti manjši napredek pa je bil narejen glede obolelosti, saj so zabeležili 1933. leta 170 novih primerov na 100.000 prebivalcem, sedaj pa jih zabeležijo 100. Ne ozdravijo vsi bolniki, ki prvič obolejo. Nekateri med njimi so praktično že kronični in bodo bolehali mnogo let ali celo desetletij. Drugi postanejo kronični pozneje. Zaradi tega računajo, da je sedaj v Italiji okoli pol milijona ljudi bolnih za tuberkulozo.

Dejstvo, da se TBC zelo težko ozdravi in da dobiva bolezen kronični značaj, ustvarja resne težave za profilacijo, zahteva dolga zdravljenja in ima negativne socialne posledice zaradi dragih zdravljenj in izgube delovne sile.

Prof. Monaldi, ki je zasedanju predsedoval, je tudi dejal, da prihaja do podaljšanja obolenj običajno zaradi napačnega začetka zdravljenja. Kronično tuberkulozo pa je zelo težko ozdraviti, saj je Kochov bacil postal odporen proti najmočnejšim antibiotikom, zaradi česar je treba uporabiti različne druge zdravilne postopke.

BUENOS AIRES, 19. — Predsednik argentinske republike Arturo Illia je dopoldne sprejel znano italijansko pevko Rito Pavone, katero sta spremljala Teddy Reno in njena mama.

Telefonski kabel

WASHINGTON, 19. — Predsednik Lindon Johnson in prvi japonski ministrski predsednik Hayato Ikeda sta v četrtek otvorila prvi telefonski kabel, ki združuje Havaje in Daljni vzhod. Oba državnika sta si izrekla voščila in dejala, da gre za pomembno dejanje v korist miru in procvita. Novi kabel, ki lahko posreduje istočasno 128 telefonskih ali telegrafskih vez ter povezuje havajske otoke in Tokio, je dolg 8.500 km in je stal 80 milijonov dolarjev.

V Hamburgu se je prevrnila 3128-tonska ladja «Brunswick» opremljena za prevoz banan, medtem ko so jo vlačilci počasi vlekli iz plavajočega doka. Na ladji je bilo preko 100 oseb, vendar je pri katastrofalni nesreči izgubil življenje samo 60-letni ladijski natakar. Devet mornarjev, ki so bili nekaj ur zaprti v potopljenih kabinah, so se pa lahko rešili s pomočjo posebnih oddelkov pristaniške policije. Ladja se je potopila v nekaj sekundah zaradi tehnične napake pri napravi za podporo v plavajočem doku. Na ladji so bili člani sovjetsko-nemške tehnične komisije, ki so kontrolirali naprave, saj so ladjo nameravali prodati Sovjetski zvezi

Podelitev Nazorjevih nagrad

Tradicionalne nagrade iz sklada Vladimirja Nazorja so letos podelili petim hrvaškim kulturnikom: slikarju Marinu Tartalji in pevcu Josipu Križaju po milijon dinarjev, po petsto tisoč dinarjev pa pevcu Vladimiru Ruždjaku, dramskemu igralcu Emilu Kutijaru in filmskemu režiserju Branku Bauerju.

Slana in Lekič na razstavi v Rimu

V Rimu je bila odprta kolektivna razstava mladih italijanskih slikarjev in slikarjev iz nekaterih drugih evropskih držav. Od Jugoslovanov nastopata s svojimi deli France Slana in Mirjana Lekič.

Kolektivna razstava za Skopje

Konec meseca bo v Rimu odprta razstava slik in skulptur, ki so jih italijanski likovniki poklonili glavnemu mestu Makedonije. Razstava bo odprta 26. junija. Na njej bo razstavljenih 60 umetniških del. Vsa ta dela bo dobil novi muzej likovne umetnosti v Skopju.

V Londonu prodana Monetova slika za preko 36 milijonov lir

LONDON, 19 — *Na dražbi so prodali Monetovo sliko, ki predstavlja pogled na Honfleur za 20 tisoč gvinej ali približno 36.750.000 lir. Sliko je Monet prvič razstavil v Parizu 1865. leta.*

Umrl je filmski igralec komik Hans Moser

DUNAJ, 19. — Umrl je znani avstrijski igralec Hans Moser, ki je bil star 84 let. Zlasti je bil znan zaradi komičnih filmov.

Nina Timofejeva prva plesalka baleta «Bolšoj» v hotelu v Düsseldorfu nekaj pred izgonom iz Zapadne Nemčije

Nemška vlada je izgnala balet «Bolšoj» češ, da niso hoteli nastopiti v zapadnem Berlinu. Rusi trde, da je pogodba povsem jasna in da ne predvideva nastopa v zapadnem Berlinu, kar so potem potrdili tudi razni nemški listi.

Nastop sovjetskega baleta je spadal v okvir kulturnih stikov med Zapadno Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Bonn je hotel zadnji trenutek vključiti med mesta, v katerih naj bi plesali sovjetski plesalci tudi Berlin, ter s tem doseči nekako tiho priznanje, da je zapadni Berlin sestavni del Zapadne Nemčije. Šlo naj bi za precedent, kot jih na vso silo išče nemška vlada. Nemški organizator Helmut Malner iz Duesseldorfa je sporočil, da bo zahteval od nemške vlade odškodnino, ker je bila turneja prekinjena in je dejal, da gre za okoli milijon mark. Nemške oblasti so sovjetske plesalce postavile pred ultimatum, da morajo zapustiti nemški teritorij v 24 urah. Proti izgonu je včeraj sovjetska vlada izročila zunanjemu ministru uradno noto.

SODELUJE 34 DRŽAV

Jutri svečana otvoritev XXXII. beneškega bienala

Seznam nagrajenih slikarjev, kiparjev in grafikov

BENETKE, 19. — Jutri bodo ob prisotnosti ministra za javno vzgojo Luigija Guia svečano otvorili XXXII. «Bienalo». Otvoritev bo v osrednjem paviljonju, kjer je italijanska razstava.

Letos sodeluje 34 držav s 350 umetniki, med katerimi je 90 Italijanov. 27 držav je uredilo lastne paviljone. Večina kritikov je mnenja, da je letošnja razstava urejena s povsem novimi značilnostmi. Urejena je tudi razstava z naslovom «Sodobna umetnost v muzejih», ki naj prikaže odnose med sedanjimi umetniškimi ustvarjalci in dejavnostjo muzejev.

Mednarodno razsodišče je pod predsedstvom prof. A. M. Hammascherja izrekla posebno priznanje francoskemu slikarju Rogerju Bissierju za zgodovinsko in umetniško pomembnost njegovih del.

Nagrade je razsodišče razdelilo na sledeči način: nagrade po dva milijona: nagrado ministrskega predsedstva za tujega umetnika prejme ameriški slikar *Robert Rauschemberg*, nagrado ministrskega predsedstva za tujega umetnika prejme švicarski kipar *Zoltan Kemeny*, nagrado beneške občine in pokrajine za italijanskega umetnika prejme kipar *Andrea Cascella*, nagrado beneške občine za italijanskega umetnika prejme kipar *Arnaldo Pomodoro*; nagrade po 500.000 lir prejmejo: nagrado ministrstva za javno vzgojo za tujega risarja ali grafika prejme nemški risar *Joseph Fassbender*, nagrado ministrstva za javno vzgojo za italijanskega risarja ali grafika prejme grafik *Angelo Savelli*, nagrado ustanove «David E. Bright foundation» iz Los Angelesa prejme jugoslovanski kipar *Branko Ružič*, nagrado iste ustanove za slikarja izpod 45 let starosti, ki ni še prejel mednarodnih nagrad na Beneški bienali prejme *Jesus Raphael* iz Venezuele, ista ustanova je dala nagrado za kiparja izpod 45 let, ki še ni bil nagrajen in ki jo je prejel Francoz *Jean Ipostegy*. Razdelili so še nekaj drugih manjših nagrad. Nagrado UNESCO, ki se sestoji iz objave slikarjevega dela in nagrade 1.000 dolarjev je prejel slikar *Roger Hilton* iz Velike Britanije.

Drama «Vikar» igrana v Izraelu

TEL AVIV, 19. — *Sinoči je izraelsko državno gledališče igralo znano delo «Vikar», ki je vzbudilo mnogo polemik, zaradi ostre obtožbe papeža Pia XII. in njegove politike do nacistov ter uničevanja Židov. Na predstavi so bili prisotni številni ministri, vabilu pa se nista odzvala ministrski predsednik Levi Eshkol in zunanji minister Golda Meir. List «Jeruzalem post» piše, da je minister za zunanje zadeve izvajal pritisk, da dela ne bi predvajali vsaj toliko časa, da se konča ekumenski koncil.*

Enotna srbo-hrvaška stenografija

Specialna strokovna komisija je izdelala enoten stenografski sistem za hrvaško-srbsko jezikovno področje. Konec tega meseca bo kongres stenografov in daktilografov Jugoslavije v Sarajevu sklenil, ali se bo ta novi sistem razglasil kot enoten za vse srbohrvaško jezikovno območje. Sedaj uporabljajo v Jugoslaviji 17 raznih sistemov in inačic stenografiranja.

Garland se ni poročila

HOLLYWOOD, 19. — Znana pevka in filmska zvezda Judy Garland se v Hong Kongu ni poročila z igralcem Marcom Herronom, temveč jo je samo neki budistični duhovnik blagoslovil in nato govoril o poroki. Vesti o poroki je včeraj zanikal pevkin odvetnik Herbert Schwab, ki je tudi povedal, da je bila Judy Garland hudo bolna v Hong Kongu in da je «čudežno ozdravela». Pevka je sedaj v Tokiu in je povedala, da se namerava poročiti z Marcom Herronom.

VSE V PIČLIH PETIH URAH

Oropan vlak, ujeti trije banditi odkritih ukradenih 25 milijonov

Vlak so banditi ustavili na progi Catania-Etna, tako, da so postavili na tir avto 600 - Nekaj minut po ropu je bil prvi napadalec že ujet

V bližini Catanie so štirje banditi ustavili vlak, oropali poštni voz in nato zbežali. Enega izmed njih so ujeli nekaj minut kasneje, drugega čez dve uri, oropan denar in dragocenosti pa so rešili okrog 12. ure. Ostala dva roparja je policija identificirala Sta pa še vedno na svobodi.

Rop se je zgodil okoli 7. ure zjutraj na vlaku, ki vozi iz Catanie proti Etni. Vlak je prispel do naselja Erba bianca, ko je vlakovodja opazil, da so namestili na križišče, prav na tire, avtomobil fiat 600. Skušal je vlak hitro ustaviti, vendar je zadel v zadnji del avtomobila, pa čeprav je vlak vozil zelo počasi.

Osebje vlaka je takoj skočilo na tla, da bi ugotovili, kaj se je pravzaprav zgodilo. Znašli pa so se pred naperjenimi pištolami štirih roparjev, ki so jih prisilili, da so se vrnili na vlak, nato pa so roparji vzeli 14 vreč pošte. Dva roparja sta bila oborožena s pištolami in sta imela obraze prekrite z robci, ostala dva sta bila brez orožja.

Vreče so naložili v neki drug avto, v katerega so se vsedli trije roparji, četrti pa je hotel zbežati peš. Ni pa prišel daleč, ker so stekli za njim spremljevalci vlaka, ga ujeli in ga nato izročili policiji.

Ob 11.30 so ujeli drugega roparja Francesca Zappala starega 25 let, ko je mirno hodil v bližini sodne palače.

Poštna uprava je med tem časom sporočila, da so bili v ukradenih vrečah predvsem bankovci in to v skupni vrednosti 25 milijonov lir. Nekaj čez poldne pa so skoraj ves ukradeni denar odkrili na vrtu tretjega bandita Salvatore Rota. Denar je zakopal na svojem vrtu in namestil na izkopano zemljo kurnik, da ne bi mogel nihče opaziti, da je bila zemlja pred kratkim razkopana. Policija je pridržala njegovo mater Barbaro Gagliano, ki jo sedaj zaslišujejo na kvesturi.

Četrti napadalec je 25-letni Sebastiano Caruso, ki ga še niso ujeli. Gre za bivšega poštnega kurirja in menijo, da je on tudi organiziral napad, saj je vedel, da na vlaku prevažajo večje vsote.

Popoldne so zaprli še Sebastiana Carusa, ki je mirno odšel na pošto na redno službeno delo, saj bi moral popoldne raznašati pisma. Policijski agenti so ga aretirali in ga odpeljali na kvesturo.

Na kvesturi se je tudi izvedelo, da sta prva dva aretiranca že vse priznala in da so njih izjave znatno pripomogle, da so lahko tako hitro dobili ukradeni denar in zaprli večino roparjev.

Policija in karabinjerji so prepričani, da je pri ropu sodeloval še peti bandit, ki je čakal s prižganim avtomobilom, s katerim so se banditi odpeljali. Policija ni sporočila imena tega petega udeleženca ropa. Ko so zakopali denar, so istočasno tudi zažgali poštne nakaznice, saj so vedeli, da jih ne bi mogli vnovčiti.

Aretiran zaradi tihotapstva mamil

RIM, 19. — Policijski agenti so zaprli 39-letnega švedskega državljana Begata Lindstroma, ki je bil 1961. leta obsojen na dve leti zapora zaradi prepovedanega uvoza mamil. Lindstrom je bil zapleten z Maxom Mugnanijem v znani škandal in se je pripeljal v Italijo z letalom pred dvema dnevoma. Ko so ga aretirali, je imel pri sebi lir in tuje valute za 2 milijona lir. Začudil se je, češ da ne ve zakaj ga aretirajo, da je miren lastnik hotela in da je prišel v Italijo, da pozdravi prijateljico, ki je v Neaplju.

Ujeli so pobeglega obsojenca na dosmrtno ječo

MESSINA, 19. — Ob 18.45 so prijeli 37-letnega Carmela Volo, ki je obsojen na dosmrtno ječo in ki je zvečer 17. t. m. ušel iz jetniškega vagona na centralni postaji. Po smrtnega obsojenca je ujel mestni stražnik, ko se je Volo zatekel na Rdeči križ, ker je bil povsem izčrpan in je želel malo vode. Policija je mobilizirala velike sile, da bi ga prejeli, pri čemer je sodelovalo dvesto karabinjerjev, helikopterji in policijski psi, ki so mu bili ves čas za petami. Mislili so nekaj časa, da se je skril v bližnjih hribih, medtem ko je bil v mestu skrit v prekritem potoku.

Zločini v ZDA naraščajo

WASHINGTON, 19. — Ravnatelj FBI Edgard Hoower je trdil v svojem poročilu, da se je število zločinov v prvih treh mesecih letošnjega leta zvišalo v ZDA za 19 odst. Primeri napadov so se povišali za 22 odst., umorov za 17 odst. in oboroženih ropov za 14 odst.

MOSKVA, 19. — Britanska vlada je protestirala, ker so sovjetske oblasti ukazale, da zapusti SZ 31-letni britanski državljan Marwyn Matthews, kateremu niso dovolili, da se poroči z Ludmilo Bibkovo in ki ga obtožujejo sovražne propagande ter prodaje predmetov široke potrošnje. Matthews ni zapustil SZ in ga funkcionarji ambasade zaman iščejo. Menijo, da se je verjetno skupaj z zaročenko skril pri prijateljih.

AMERIŠKI ANALITIKI IN KOMENTATORJI SO SE TOKRAT UŠTELI

Prodiranje Goldwaterjevega «oklepnika» postaja nevarno ne le za republikance

Če bi bil predsednik ZDA le nekaj zadnjih mesecev, ki bil ovil ves svet v črnino - Negativen vpliv tudi na demokrate, ki bodo z njim tekmovali

WASHINGTON, junija. — Barry Goldwater, konservativni senator iz Arizone, si vztrajno in brez vsakega obzira utira pot do svojega cilja, da bi ga strankino vodstvo imenovalo za svojega kandidata na novembrskih predsedniških volitvah. Njegovo imenovanje je tako rekoč že zagotovljeno in Barryjev «oklepni-vagon» nadaljuje pot — trdijo njegovi pristaši — preko vseh ovir in je ni sile, ki bi ga mogla ustaviti. V volilnem štabu menijo, da bi senator iz Arizone mogel biti izvoljen na strankini konvenciji, ki bo julija v San Franciscu že pri prvem glasovanju. Te napovedi in Goldwaterjevi uspehi zadnjih dni so ohrabrili najbolj nazadnjaške elemente v republikanski stranki in dali mnogo snovi za razmišljanje o njeni usodi na novembrskih predsedniških volitvah.

Republikanska stranka bi z izvolitvijo Goldwaterja za kandidata podpisala svojo smrtno obsodbo — menijo v Washingtonu — ker bi mnogi republikanski pristaši prav gotovo raje glasovali za Johnsona — demokrata, kot za svojega kandidata republikanca Goldwaterja. Kakršna koli druga izbira kandidata za predsedniške volitve na listi republikancev bi bila, po splošnem mnenju, mnogo primernejša za republikance in to tako glede njihove stranke, kot tudi za ves ameriški sistem dveh strank. Pred podobnim pojavom se republikanci niso še nikoli znašli — poudarjajo uvodničarji v washingtonskih listih — kajti razmeroma majhna skupina Goldwaterjevih pristašev z desnega krila stranke ima vse možnosti, da zavzema vse kontrolne položaje v stranki. Neki vplivni komentator je pred nedavnim zapisal, da je Goldwaterjeva zmaga v Kaliforniji pomenila začetek republikanske tragedije. Isti komentator sicer meni, da bi moglo priti do razcepa v republikanski stranki, toda prepričan je, da bi v političnim življenju ZDA bil vpliv republikancev znatno zmanjšan.

Vsi ti in podobni zaključki se omejujejo na osnovno predpostavko, da republikansko razpoloženi ameriški volivci dejansko ne bi radi, da bi v vodstvo stranke prišel človek z reakcionarnimi pogledi, s stališči, ki iz dneva v dan grozijo s poslabšanjem mednarodnega stanja, človek, ki grozi z vojaškimi avanturami in niti malo ne skuša vplivati na pomirjenje na svetu, na reševanje težkih vprašanj mednarodnega dogajanja in niti na reševanje resnih notranjih problemov v sami ZDA.

Ko se je pred meseci začela volilna kampanja, niso senatorju Goldwaterju dajali nobene važnosti. Nihče ni mislil, da bi mogel ta nazadnjaški senator dobiti toliko «glasov». Celo tik pred preliminarnimi volitvami v Kaliforniji je neki znani komentator napovedal gotovo zmago Rockfellerja. In vendar se je zgodilo narobe. Goldwater je zbiral in zbira glasove zase in glavno njegovo geslo je, da je treba ameriškim volivcem nuditi alternativo in da republikanska stranka ne sme biti le «odmev» demokratske stranke. Toda takšna republikanska «alternativa» je dokaj nevarna: V glavnem se kaže v zahtevi po vojaški intervenciji na Kubi, po razpustitvi OZN, po posegu z atomskim orožjem v jugovzhodni Aziji itd. Goldwater je nedavni podpis konzularne konvencije s Sovjetsko zvezo imenoval «tajni sporazum s sovražnikom».

Dosleden najbolj reakcionarnim stališčem v zunanji in notranji politiki, je Goldwater dosledno proti dajanju enakopravnosti črnskemu prebivalstvu, pa čeprav je predvčerajšnjim glasoval za novi zakon o državljanskih pravicah. Njegovo mnenje glede tega je, da je ta zakon vmešavanje v notranje zadeve posameznih zveznih držav, ki da bodo same reševale plemensko vprašanje. Še več. Čeprav je glasoval za zakon o državljanskih pravicah, to se pravi za plemensko enakopravnost črnopoltega ljudstva v ZDA, je hkrati rekel, da bi izvajanje tega zakona zahtevalo tolikšno policijsko silo, da bi se ZDA spremenile v policijsko državo. Toda Goldwater ni sovražno razpoložen le proti črnopoltemu delu ameriškega prebivalstva, pač pa tudi proti novim socialnim zakonom za zaščito socialno prizadetega dela ameriških državljanov.

Pri tem je treba posebej poudariti, da so pričakovanje kompetentnih ameriških analitikov in poznavalcev razpoloženja povprečnega Američana bila povsem izneverjena. Pokazalo se je, da ima Goldwaterjeva «alternativa», ki naj bi bila v bodoče republikanska «internativa», kar mnogo pristašev in zapleteni volilni sistem mu je nudil velike možnosti, da utrdi svoje položaje v stranki in da si nabere toliko glasov delegatov, da bi mogli biti v bližnji bodočnosti ti glasovi odločilni. Ti glasovi postajajo še bolj «izrazito nevarni», če jih primerjamo z glasovi, ki jih v kampanji za imenovanje za predsedniškega kandidata dobiva njegov tekmec v stranki Scranton, ki bo le s težavo dobil dovolj delegatov za kandidaturo.

V sedanjem trenutku analitiki političnih razmer, kot kaže, ne posvečajo dovolj pozornosti temu problemu, ker smatrajo, da gre vendarle še vedno za nekakšne stranske manifestacije. Bolj jih zaskrbljuje usoda «republikanske misli» in «bodočnost» stranke. Toda ne samo Goldwaterjev uspeh, pač pa tudi uspeh demokratskega kandidata na preliminarnih volitvah v treh zveznih državah govori, da gesla o plemenski diskriminaciji in razne druge povsem reakcionarne teorije padajo na plodna tla. Če drugače ne, bo Goldwaterjeva utrditev imela močan vpliv tudi na nadaljnjo politiko samih demokratov, ki bodo z njim morali tekmovati — zaradi javnega razpoloženja — v najbolj nazadnjaških ukrepih in «teorijah».

Neki washingtonski list je upravičeno ugotovil, da bo svet odslej z zaskrbljenostjo spremljal razvoj ameriške kampanje za predsedniške volitve in to predvsem zaradi izrazitih Goldwaterjevih stališč v zunanji politiki, ki so, žal, predobro znana. Če bi bil Goldwater na predsedniškem položaju le nekaj zadnjih mesecev bi se bile ZDA zapletle v vojaške pustolovščine proti Kubi in tudi v atomsko vojno v jugovzhodni Aziji in bi pri poslednjem prav gotovo ne prišlo le do «ogolitve džungle», kot je menil Goldwater, ki je predlagal, naj bi proti «komunistom» v Južnem Vietnamu uporabili atomsko taktično orožje.

Barry Goldwater doslej ni prinesel nobenih velikih političnih misli, niti novih «resnic», pač pa je na široko razmetaval «ocene» in «predloge», ki bi mogli oviti ves svet v črnino.

Liberalnejši elementi republikanske stranke so sicer dvignili alarm, ker da v interesu stranke treba Goldwaterja ustaviti. Toda washingtonski opazovalci dvomijo v uspehe tega alarma in zato bo San Francisco kaj malo odločal. Toda če dobi kontrolo nad republikansko stranko, ne bo dobil kontrole nad ZDA — se tolažijo v Washingtonu, celo v delu republikanske stranke. Mnogi celo upajo, da bi mogel Goldwaterjev uspeh v republikanski stranki pomeniti neuspeh za stranko, hkrati pa njegov polom pri volitvah. To bi resnično pomenilo uspeh vseh ljudi na svetu, ki jim je pri srcu mir. Toda nekateri tolmači ameriškega javnega mnenja so se že ušteli. Upajmo, da se ne bodo pri tej oceni.

Čudno sosedstvo med pok. papežem Janezom XXIII. in BB. Toda na «umetnostnem sejmu» v Ul. Margutta v Rimu je možno še marsikaj

Veliki umetnik Giorgio Morandi

Prav na dan, ko je prof. Marcazzana, predsednik beneške bienale, ki je ena največjih likovnih manifestacij na svetu, sprejemal 450 novinarjev in umetnostnih kritikov, da bi jim prikazal letošnjo beneško razstavo, je v svojem domu v rojstni Bologni umrl eden največjih sodobnih italijanskih umetnikov — Giorgio Morandi. Bil je star 74 let. Že pred meseci mu je začel pešati vid, toda veliki umetnik ni vedel, da gre za tako resno bolezen, ki ga je dejansko umorila. Ker gre za zares velikega umetnika, se bomo nekoliko ustavili pri njegovem plodnem življenju.

Giorgio Morandi se je rodil 29. 7. 1890 v Bologni, kjer se je tudi vpisal na umetnostno akademijo, ki jo je končal 1913. leta. Toda poznejši veliki umetnik, se je že prej «srečal» z umetnostjo. Ugajali so mu impresionisti in loteval se je prvih del. Ni se pa zadovoljil s samim seboj in je rad obiskoval galerije. Zato je obiskoval Benetke, Firence, Rim in druga velika mesta. V tej dobi je tudi nastalo njegovo prvo pomembnejše delo neka «krajina». Sledila je prva svetovna vojna, toda že pred koncem vojne je Morandi tako zbolel, da je konec vojne dočakal hudo bolan in šele več mesecev po vojni se je spet lotil dela.

Istočasno se je seznanil in sprijateljil z drugimi vidnejšimi italijanskimi umetniki, npr. s Carrajem, De Chiricom in drugimi. Tako je prišlo leto 1924, ko so začela tudi njegova dela dobivati na ceni. Tedaj se začenja tudi njegovo prodiranje v svet, najprej bližnji, nato tudi širši svet. Začenja z razstavami, najprej kolektivnimi, nato samostojnimi. Razstavlja z že omenjenima De Chiricom, Carrajem in drugimi in sodeluje v Berlinu na veliki razstavi moderne umetnosti, pri kateri sodeluje izbrano število italijanskih umetnikov.

Že prej je bil imenovan za učitelja risanja na neki bolonjski

Giorgio Morandi

osnovni šoli, toda 1930. leta mu zaradi doseženih uspehov poverijo katedro na bolonjski umetnostni akademiji, ki jo ohrani do leta 1956.

Da bi prikazali nekaj njegovih vidnejših uspehov, bomo navedli nekaj njegovih razstav in priznanj: 1928 leta sodeluje prvič na beneški biennali, naslednje leto sodeluje pri «razstavi novocentu», 1931. leta so njegova dela razobešena na prvi kvadriennali nacionalne umetnosti v Rimu in leto pozneje na prvi razstavi italijanske moderne umetnosti v Firencah. Leta 1939 ga povabijo spet na kvadriennalo v Rim, kjer razstavi kar 53 del in dobi drugo nagrado.

Druga svetovna vojna je nekoliko zavrla njegovo ustvarjalnost, kot je zavrla ustvarjalnost mnogih drugih umetnikov. Toda že 1945. v samem začetku leta, priredi Morandi svojo veliko razstavo v florentinski «Galleria del fiore». Tri leta pozneje mu podelijo naslov akademika in istega leta sodeluje na beneški bienali skupno s Carrajem, De Chiricom v retrospektivni razstavi od 1910 do 1920. Mednarodna žirija mu tedaj dodeli prvo nagrado beneške občine.

Naslednje leto razstavlja Morandi v Bruslju, 1950 v Parizu, Londonu in v Luganu. Leta 1952. ga švedska akademija počasti z dodelitvijo akademskega naslova in leto pozneje dobi Morandi veliko nagrado v Sao Paolu v Braziliji. Leta 1954 mu organizirajo veliko razstavo v Haagu in spet v Londonu, kjer je razstavljenih kar 100 njegovih del. 1957. leta dobi spet visoko priznanje v Sao Paolu v Braziliji in pred dvema letoma mu podelijo še «Veliko nagrado Rubens».

VTISI Z OBISKA V TOVARNI V KARL MARX-STADTU

Vzhodnonemški strokovnjaki so izdelali teleprinter z dvojno abecedo

Prva teleprinterska povezava in nagel razvoj tega danes nujnega pripomočka za naglo prenašanje vesti - Posledice vojne - Posredno priznanje nemškim tehnikom

Ko je bila pred skoro 30 leti vzpostavljena prva teleprinterska zveza med Berlinom in Hamburgom, se še nihče ni zavedal, kako naglo se bo razširila uporaba tega novega, sredstva za razširjanje informacij. Že v prvih 10 letih po izvedbi prve poskusne teleprinterske linije je število teleprinterskih naročnikov samo v Nemčiji naraslo na okrog 3.000, a prav tako naglo se je širila njihova mreža tudi v vseh tehnično razvitih deželah. Po Morzejevem brzojavu pomeni iznajdba teleprinterja novo pomembno revolucijo na področju telegrafije saj le-ta namesto zamudnega prenosa informacij v Morzejevi abecedi t. j. v šifrah, ki jih je dešifriral lahko le poklicni telegrafist, omogoča neposreden prenos pisane besede z največjo hitrostjo okrog 400 znakov na minuto.

V zadnji svetovni vojni je telegrafija utrpela velik udarec ne le zaradi razdejanja telegrafske mreže, temveč predvsem zaradi uničenja tovarne teleprinterjev svetovno znane nemške tvrdke «SIEMENS». Po vojni sta se tako Zahodna kakor tudi Vzhodna Nemčija prizadevali da obnovita proizvodnjo teleprinterjev. To je bila kljub dolgoletnim proizvodnim tradicijam izredno naporna naloga, ker je bila med bombardiranjem tovarne uničena tudi vsa tehnična dokumentacija. Edini pripomoček k temu podvigu so bili tisoči teleprinterjev, ki jih vojna le ni uničila. Priprave za proizvodnjo so trajale nekaj let, kajti kompleten teleprinter je sestavljen iz nič manj kot 4.000 sestavnih delov, pri čemer zadostuje malenkostna površnost pri izdelavi enega delčka in teleprinter ne bo deloval. Takšne motnje povzroči lahko tudi neustrezen material pri enem samem od 4.000 sestavnih delov, zato si lahko predstavljamo, da proizvodnja teleprinterjev dejansko zahteva veliko znanje in bogate tradicije proizvodnje, izredno preciznost in izredno razvito službo tehnične kontrole.

Po dolgoletnih prizadevanjih se je posrečilo izdelati prve nove konstrukcije teleprinterjev in tako je poleg tovarne «Siemens», ki ima svoj sedež v zahodnem Berlinu, zrasla in enako zaslovela še ena nova tovarna teleprinterjev «RFT» na področju Demokratične republike Nemčije in sicer v bivšem Chemnitzu, ki danes kot industrijsko mesto z najbolj bogato tradicijo revolucionarnega gibanja nemškega delavskega razreda nosi ime Karl-Marx-Stadt.

Nedavno sem imel priliko obiskati to tovarno in se seznaniti s kolektivom, ki je izvojeval dejansko eno najtežjih proizvodnih bitk in zaslovel ne le v svoji domovini, temveč tudi daleč izven nje, kjer njegovi teleprinterji noč in dan prenašajo novice in sporočila širom vsega sveta. Med Belo hišo v Washingtonu in Kremljem v Moskvi sta vzpostavljeni dve teleprinterski liniji, a eno teh linij vzdržujejo z najnovejšimi modeli vzhodnonemških RFT — teleprinterjev, katere proizvaja tovarna v Karl-Marx-Stadtu. To je vsekakor največje priznanje požrtvovalnemu delovnemu kolektivu, a hkrati najbolj zaviden žig kvalitete, kar jih je mogla doseči tovarna RFT.

Tovarna se nahaja v industrijskem osrčju mesta in sicer v starejših objektih, ki se nizajo vzdolž tovarniškega zelenega parka, toda montažni oddelek se nahaja v docela novem, dokaj dolgem in modernem traktu.

Stiri tisoč delov ima en sam teleprinter, zato si lahko predstavljate kolikšen strojni park mora imeti takšna tovarna. Res je, da je možno na enem samem stroju izdelovati serije docela različnih sestavnih delov, toda vsak del zase vendarle zahteva docela svoje orodje in tisoče merilnih naprav za kontrolo orodja in izdelkov. Vsako orodje se prej ali slej obrabi, tu pa so zelo tesne tolerance, zato cela armada specialistov z najbolj preciznimi instrumenti nenehno bdi nad stroji in izdelki. Povedali so mi, da dobrih 40 odst. vseh delovnih mest v tovarni zaseda tehnična kontrola z najpreciznejšim elektronskim merilnim instrumentarijem, kar dejansko pomeni ključ do kvalitete.

Teleprinterja ni moč primerjati z običajnim pisalnim strojem, če po končani montaži teleprinter kolikor toliko normalno deluje, on mora ob neprestanih tisočerih, dokaj čvrstih udarcih črkovnih vzvodov, ob naglih gibih dokaj težkega vozička z valjem, ki kljub dušenju neprestano močno tresejo celotno konstrukcijo, delovati brezhibno na tisoče ur. Pri tem igrata trajnost osnovnega materiala in pravilna obdelava vseh precisnih točk skupno s kontrolo največjo vlogo. Že v sami tovarni je sleherni teleprinter obvezno podvržen 8-urnemu neprekinjenemu pisanju in temeljitim pregledom končne super-kontrole, a redki so med njimi, pa čeprav so tudi takšni, ki zaradi neznatnih malenkosti, romajo v ponovne preglede in nakončne preizkušnje. RFT-teleprinter je torej proizvod, ki je tisočkrat skrbno pretehtan v rokah strokovnjakov, preden pride na trg.

Letno proizvedejo v tej tovarni okrog 8.000 teleprinterjev, a zelo se trudijo, da bi proizvodnjo povečali na 10.000 kosov, kajti tako na domačem kot na tujih tržiščih vlada zanje izredno povpraševanje. Na domačem in na zunanjih tržiščih tovarna uživa velik ugled, kajti poseben oddelek vzporedno z izvozom organizira preko raznih zastopnikov tudi servisno službo, katero redno oskrbuje ne le z rezervnimi deli, temveč tudi s tehnično dokumentacijo in specialnimi merilnimi instrumenti.

V kolikšni meri se tovarna prilagaja potrebam in zahtevam inozemskega tržišča, je razvidno ne le iz prizadevanj za dosego kvalitete, kakršne doslej še nismo poznali, temveč tudi iz uspehov, ki so jih dosegli v sodobnem funkcionalnem in estetskem oblikovanju teleprinterjev in dodatnih naprav, a zlasti še perforatorjev, ki so resda supermoderni.

Največji uspeh pa seveda predstavlja nova konstrukcija teleprinterjev z dvojnimi abecedami, o katerih so že dolgo sanjali narodi, katerih jezik se še dandanes ne poslužuje latinskih črk, temveč ima svojo originalno pisavo.

Ti novi modeli teleprinterjev se na zunaj skoroda ne razlikujejo od normalnih teleprinterjev. Le na tastaturi imajo dvojno abecedo in sicer v dveh različnih kombinacijah: latinica — ruska cirilica — velika latinica — grška abeceda.

Konstrukcijska rešitev pa je sila enostavna. Kdor pozna teleprinterje, ve, da se na vsakem vilka ali interpunkcija. Valj s črkovnem vzvodu nahaja po ena črka in po en znak — bodisi štepavirjem mora zato imeti dve legi, pri čemer v eni legi omogoča pisanje samih črk, v drugi pa številk in interpunkcij. Novi teleprinterji pa imajo voziček z valjem konstruiran tako, da ga je možno dvigniti še v tretjo lego, ki ustreza za pisanje črk dodatne abecede. To pomeni, da s pritiskom na poseben gumb isti teleprinter lahko piše zdaj v latinici zdaj v cirilici, oziroma pri drugem modelu zdaj v latinici zdaj v grški abecedi. Za deželo, ki v notranjem prometu uporabljajo nacionalni jezik in svojo pisavo, v mednarodnem prometu pa vselej neki tuj jezik in latinsko pisavo, je ta nova konstrukcija sila pomembna saj sedaj lahko za dve različne svrhe uporabljajo namesto dveh le en sam teleprinter.

Pomembno novost na tržiščih bo predstavljal tudi teleprinter za pisanje matric. V mnogih ustanovah in podjetjih, zlasti pa v časopisnih agencijah je že nekaj časa v rabi praksa, da tipkanja matric za ciklostilni razmnoževalec ne opravijo več na običajnih ali električnih pisalnih strojih, temveč kar na teleprinterju. To je prišlo v rabo zlasti zato, ker je del tekstov, ki so se oddajali po teleprinterju, bilo že sperforirano in ni bilo potrebno ponovno pretipkavanje, hkrati pa je avtomatično tipkanje s perforiranim trakom hitrejše in zaradi enakomernih udarcev boljše kot pri ročnem tipkanju.

V razgovoru s strokovnjaki RFT me je posebej zanimalo vprašanje, kakšne perspektive obstajajo za elektronske teleprinterje, kakšne so njihove prednosti in kdaj bi le-ti utegnili zamenjati klasične teleprinterje. Neki strokovnjak mi je takoj segel v besedo češ da pravih elektronskih teleprinterjev doslej še nihče ni razvil, kajti vse dosedanje konstrukcije so v bistvu še vedno s tastaturo, torej kombinacija mehanskih delov in elektronike, pri čemer elektronski del zamenjuje seveda celoten elektromagnetni sistem in tudi precejšen del mehanskega vzvodja. Glavna prednost elektronskih teleprinterjev je zategadelj v znatno manjšem številu sestavnih delov, toda po njihovem mnenju smo še dokaj daleč od njihove praktične uporabe. Slednji odgovor me sicer ni zadovoljil, čeprav so dodali, da tudi oni sami v njihovih razvojnih oddelkih posvečajo veliko pozornost razvoju takšnega teleprinterja, toda spričo dolgoletnega napornega dela, ki so ga imeli s pripravo konstrukcije in uvajanjem proizvodnje klasičnega teleprinterja, mi je bila docela razumljivo, da je takšno mnenje bolj izraz oddiha, ki si ga sleherni želi po tako napornem delu preden zbere moči in začne z novim še napornejšim delom. Sicer pa se njihov kader stalno pomlajuje, v tovarno prihajajo novi mladi in znanja polni ljudje, ki bodo osvežili duha in ustvarjalni potencial že itak bogatega kolektiva.

MILOŠ MACAROL

Fantazija modnih ustvarjalcev ne pozna meja. Vtem ko se nekateri trudijo, da bi z «bikini» pokrili čim manj golote, jo začenjajo drugi kar pretirano pokrivati. Toda ne iz sra. mežljivosti, pač pa zato, ker je treba dati nekaj novega, izvirnega. In gornji kostum za sončenje ni napačen

TEKMA NA POTI ZA LUNO SE NADALJUJE

Američani zatrjujejo da SZ ne bo popustila

NEW YORK, 19. — Sovjetska zveza ima še vedno precejšnjo prednost pred Združenimi državami glede vesoljskih programov in krepko nadaljuje v njihovem izvajanju. Tega mnenja je dr. Edward Welsh, predsednik državnega sveta za aeronavtiko in vesolje. Člani tega sveta, ki je hkrati posvetovalni organ predsednika ZDA in tudi za astronavtiko in vesolje, so še minister za zunanje zadeve, minister za obrambo, predsednik komisije za atomsko energijo ter upravnik NASA dr. Welsh, ki je bil do 1961. leta tajnik tega sveta, predsednik pa Lindon Johnson, je bil pooblaščen, da prevzame predsedniško mesto tega posvetovalnega organa.

Welsh je izjavil, da slabe letine in vedno večje povpraševanje po potrošnem blagu niso navedli sovjetskih oblasti, da bi skrčile svoje vesoljske programe. Dr. Welsh je dobesedno rekel: «Za gotovo vemo, da Sovjeti proučujejo problem zasedbe Lune in da izpopolnjujejo pogonske sisteme za vedno težje vesoljske rakete.»

Welsh je nadalje zatrdil, da se je vest, da bi se Sovjeti hoteli umakniti iz vesoljskega tekmovanja, razširila na temelju neke zgrešene informacije zahodnega tiska. Sovjetski premier Hruščov je v nekem svojem govoru rekel, da ne bo noben sovjetski kozmonavt poslan na pot proti Luni, preden ne bodo do podrobnosti dokončane vse priprave. Zahodni tisk pa je po pomoti objavil le prvi del te izjave in ni hotel nato dodati svojega popravka.

Katalizator za zbiranje izpušnih plinov

NEW YORK, 19. — Tehniki neke ameriške družbe so izdelali katalizator, ki more nevtralizirati ostanke goriv iz plinov avtomobilskih izpušnih cevi. Napravo bodo že v prihodnjih mesecih dali na prodaj.

Novi katalizator je odobril tudi kontrolni urad v Kaliforniji, kjer bo s koncem prihodnjega leta moralo vsako motorno vozilo biti opremljeno s napravo za zajemanje plinov, ki uhajajo iz avtomobilskih izpušnih cevi. Uzakonitev te zahteve, ki bo baje razširjena v kratkem tudi na druge zvezne države ZDA, ima namen, preprečevati, da bi se ostanki nepopolnega izgorevanja bencina in drugih gorjv razširjali v zrak, kajti ti ostanki niso le škodljivi človeškemu zdravju, pač pa predstavljajo enega glavnih vzrokov tako imenovanega «smoga», ki tako pogosto zatemni vse ozračje Los Angelesa in mnogih drugih ameriških mest.

Katalizator, ki se da vgraditi v novo vrsto dušilca, spreminja ostanke neizgorelih goriv v vodo in ogljikov vodik. Poskusi, ki so jih doslej napravili, dokazujejo, da nova naprava zbere uhajajoče pline za 75 odst., kar se tiče vodikovih hidratov, za 77 odst. pa ogljikovih kislin.

Poskusi kako bi človek živel pod vodo

WASHINGTON, 19. — V prihodnjih dneh bodo 150 milj vzhodno od Miamija postavili na globini 120 metrov «taborišče», v katerem bosta preživela nekaj dni dva potapljača. Njun «dom» bo struktura, ki se bo dala napihniti.

Foskus organizira državno zemljepisno združenje skupno s Smithsovo ustanovo in ima namen, ugotoviti človekovo odpornost v globinah morja ter sposobnost človeka, da more delati tudi v takšnih pogojih. Potapljača bosta preiskala globine morja okoli njunega «doma» in bosta izvršila nekaj raziskav za omenjeni družbi.

Tri ladje, ki bodo služile organizaciji tega poskusa, so že zapustile svoja pristanišča in se bodo usidrale v bližini nekega malega otoka v bližini kraja, kjer se bo poskus izvedel. Poleg omenjenih potapljačev bo pri poskusu sodelovalo še kakih 20 oseb.

Podoben poskus dolgega bivanja pod vodo bodo napravili jeseni v bližini Bermudskih otokov. Tako poročajo iz glavnega mesta Mehike, kjer je predsednik ameriške akademije za podmorska raziskovanja dr. James Dugan razložil v svojem referatu pred člani združenja za podvodna raziskovanja obsežen načrt. Dr. Dugan je pri tem povedal, da so podoben uspel poskus pred nedavnim napravili v Rdečem morju. Poskus pri Bermudskih otokih bo obstajal v tem, da bodo «potopili» per popolnih bivališč, ki bodo svojim stanovalcem nudila vse, začenši z avtomatizirano kuhinjo, radijskim in TV sprejemnikom. «Domovi» bodo iz jekla in stekleni mase in bodo stali na kakih 10 metrov visokih stojalih, seveda vedno globoko pod vodo. Vendar pa dr. Dugan ni povedal, kako globoko bodo potopili to «kolonijo».

Podoben poskus bodo jeseni napravili tudi Francozi in sicer v zalivu Villefranche.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Napetost med delovnimi tovariši zaradi različnih gledišč. Neka sprememba vas bo spravila v dobro voljo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Kontrolirajte se, da ne bi prišlo do hujših sporov. Zelo boste zadovoljni ob nekem odkritju.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Več zaupanja vase in vse bo prav. Vaša občutja bodo naletela na primerno razumevanje.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Nesporazumi v delovnem okolju z neprijetnimi posledicami. Vaša dobra volja ne bo zadoščala.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Prijetno vzdušje in vsestransko zadoščenje. V čustvenih zadevah ne bo vse gladko.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Pokažite, kaj zmorete, kajti drugače ne bo prav za vas. V družini razpoloženje, ki ne kaže nič dobrega.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Spoznali boste nekoga, ki ste ga imeli za lojalnega in poštenega. Razočaranje tudi v družbi.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Pridobili boste na prestižu in tudi v ekonomskem smislu. Na vidika je obisk prijetnega značaja.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Nerazumevanje in obotavljanje z ustreznimi posledicami. Pri reševanju družinskih zadev ne cincajte.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Če ste finančno trdni, se lotite ponujenega posla, če ne, se umaknite. Ljubosumni boste.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Vseh ovir, ki jih ne bo malo, ne boste mogli prebresti. Harmonija v družini.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Bodite bolj kritični, da vas kdo ne spodnese. Tudi v čustvenih zadevah ste z glavo v oblakih.

RADIO VELEVIZIJA

SOBOTA, 20. JUNIJA 1964

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Slov. pesmi; 11.45 Ital. akvarel; 12.15 Po tujih krajih; 13.30 Glasba po željah; 14.40 Pesmi za duete; 15.00 «Volan». 15.30 «Potovanje v Koromandijo», igra; 16.30 Ciganske melodije; 16.45 Mali koncert; 17.20 Vatikanski koncil; 17.30 Glasbeni kaleidoskop; 18.00 «Jarnik in Stanič dramatika obmejne Slovence»; 18.30 Jazz; 19.00 Mina in Frank Sinatra; 19.15 Družinski obzornik; 19.30 Lahka glasba; 20.00 Sportna tribuna. 20.45 Zbor «Lojze Bratuž» in «Oktet Planika»; 21.00 Orkester Percy Faith; 21.30 Vabilo na ples; 22.30 Piero Umiliani; 22.50 Sodobna simfonična glasba.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Skladatelj A. Smaregha; 14.10 Prisluhnimo jim; 14.40 Električne kitare.

Koper

7.00 Prenos RL; 7.15 Glasba za dobro jutro; 12.00 in 12.50 Glasba po željah; 13.40 Ritmi; 14.00 Popevke; 14.30 Kulturni zapiski; 14.40 Dalmatinske popevke; 15.30 Zabavna glasba; 16.15 Pevci; 16.50 Dogodki in odmevi; 16.45 Klasiki; 17.00 Izbrali ste; 17.40 Jazz; 18.00 Prenos RL; 19.00 Poje Line Renaud; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba;

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih; 8.30 Jutranji pozdrav; 9.10 Strani iz albuma; 9.35 Popevke; 10.00 Operna antologija; 11.00 Otvoritev beneške biennale; 11.45 Skladbe za godala; 13.25 Večni motivi; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.15 Likovne umetnosti; 15.30 Jutrišnji šport; 15.50 Oddaja za bolnike; 16.40 Pizzettijeva «La Pisanella»; 18.25 Izžrebanje loterije; 17.30 Schubertove skladbe; 20.30 P. Levi: «Il delitto e la colpa»; 21.20 Ital. melodije; 22.30 Plesna glasba.

II. program

8.00 Jutranja glasba; 8.40 Miranda Martino; 9.00 Ital. pentagram; 9.15 Ritmi; 10.40 Nove ital. pesmi; 11.00 Vesela glasba; 12.00 Orkestri; 14.00 Pevci; 14.45 Glasbeni kotiček; 15.15 Najnovejše plošče; 15.35 Koncert; 16.00 Rapsodija; 17.05 in 17.40 Plesna glasba; 17.35 Izžrebanje loterije; 18.15 Mednarodna razstava o ribolovu v Anconi; 18.35 Lahka atletika; 18.50 Vaši izbranci; 21.00 «Plošča za poletje».

III. program

18.30 Ruska kultura; 19.00 Prejeli smo; 19.30 Koncert; 20.30 Revija; 21.20 Pesniška antologija; 21.30 Koncert.

Slovenija

8.05 Vedre melodije; 8.55 Za šolarje; 9.25 «Mladina poje»; 9.45 V ritmu dixilanda; 10.15 Polke in valčki; 10.38 Zbor Berlinskega radia; 11.00 Pozor, nimaš prednosti!; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Vedri zvoki; 13.30 Glasbeni sejem; 15.15 Zabavna glasba; 15.40 Zbor primorskih študentov; 16.00 Vsak dan; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Pesmi jug. narodov; 18.00 Aktualnosti; 18.10 Sopranistka Tebaldi; 18.45 Novo v znanosti; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Radi ih poslušate; 20.20 Wodehouse: Kar nadaljuj, Jeeves; 21.10 Ples; 22.10 Oddaja za izseljence

Ital. televizija

18.00 Program za najmlajše; 19.00 Dnevnik; 19.20 Oddaja za delavce; 20.15 Sport; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Plošča za poletje» iz Saint Vincenta; 23.40 Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Reportaža «Tri stopinje pod ravnikom»; 21.45 Potovanje s helikopterjem; 22.25 «700 let»; 23.10 Sportne vesti.

Jug. televizija

17.20 Poročila; 17.30 Evropsko prvenstvo v keglanju; 18.30 A. Šenoa: Pazi se senjske roke; 19.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 20.00 Dnevnik; 20.30 Cikcak; 20.45 V. Popovič: Pri sodniku za prekrške; 21.45 Dr. Kildare — film; 23.35 Poročila.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 26, najnižja 19, ob 19. uri 23,2, vlage 73 odst., zračni tlak 1011,5 stalen, veter 14 km severozahodni, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,8 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 20. junija Nenad
Sonce vzide ob 4.15 in zatone ob 19.58. Dolžina dneva 15.43. Luna vzide ob 15.35 in zatone ob 1.49.
Jutri, NEDELJA, 21. junija Alojz

NA OSNOVI RESOLUCIJ SVETOVALCEV PSIUP IN KPI

Občinski svet bo razpravljal o prizivu proti odločitvi ministra Pieraccinija

Odbornik za urbanistiko prof. Cumbat v svojem odgovoru dr. Pincherleju brani protidemokratično odločitev ministra za javna dela

V ponedeljek bodo na seji tržaškega občinskega sveta razpravljali o resolucijah, ki so jih predložili svetovalec dr. Pincherle (PSIUP), komunistični svetovalci Grbec, Gombač ter Muslin, ki zahtevajo od občinskega odbora, da se takoj vloži priziv proti ukrepu ministra za javna dela, ki je razveljavil zadevni sklep občinskega sveta in vključil v načrt področij za gradnjo ljudskih in ekonomičnih stanovanj tudi področje vrtov pri Sv. Ani pod Rovtami. Ta ministrski dekret, ki je bil sporočen tržaški občinski upravi 2. maja, je naletel pri prizadetih vrtnarjih ter pri nekaterih političnih strankah in skupinah na odločen odpor. Na pobudo Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov, so se vrtnarji že sestali in se dogovorili za neposreden priziv proti napovedanim razlastitvam.

Poleg omenjenih resolucij je svetovalec dr. Pincherle predložil odborniku za urbanistiko interpelacijo, svetovalec SSL dr. Simčič pa zadevno vprašanje.

Odbornik prof. Cumbat je poslal dr. Pincherlu obširen odgovor na ugotovitve in upravičene pritožbe, v katerih je rečeno:

«Pri sestavi načrtov področij, namenjenih za zidanje ljudskih in ekonomičnih stanovanj sta tako občinska uprava kot tudi minister za javna dela ravnala popolnoma v skladu s postopkom, ki ga predvideva zakon štev. 167.

Na osnovi člena 7. «po preteku časa za prizive in pripombe... pošlje župan v prihodnjih 30 dneh vse akte, z ugotovitvami občinskega sveta na predložene pripombe in prizive, deželnemu skrbništvu za javna dela.

Predlog, da se izključi področje Sv. Ane iz načrta področij je občinski svet sprejel po ugotovitvah v predpisanem času predloženih pripomb in prizivov; zapisnik občinskih sej je bil priložen aktom, ki so bili poslani pristojnim državnim oblastem.

Minister za javna dela je odobril načrt potem ko se je posvetoval z višjim svetom za javna dela in po dolgi in zapleteni preiskavi. Predlog, da se iz načrta črta področje Sv. Ane pod Rovtami (Piani Sant'Anna), ni bil sprejet, ker se jim ni zdel utemeljen.»

Nato odbornik prepisuje v odgovoru sledeče ministrove utemeljitve:

«... ker je vredno, da se načrt odobri v celoti, in zlasti zaradi odnosa med potrebo po stanovanjih in skrčenju obsega stavbišč, ne more biti sprejet predlog občinske uprave, da se črta iz načrta področje Sv. Ane pod Rovtami (Poggi Sant'Anna), da ne bi prizadeli koristi kmetov, ki sedaj obdelujejo zemljo na omenjenem področju;

po drugi strani pa se predlog občinske uprave ne zdi utemeljen, ker je bilo ugotovljeno, da obdelovanje vrtov na omenjenem področju upada zaradi bližine naseljenih področij in predvsem zaradi nekaterih industrij; dejstvo je, da je splošni regulacijski načrt, upoštevajoč spontane pobude zasebnikov in ustanov za ljudske gradnje za zidanje stanovanjskih hiš na področju Sv. Ane pod Rovtami (Poggi Sant'Anna), izkoriščajoč stavbišča, ki so bila svoj čas namenjena kmetijstvu, določil omenjeno področje za intenzivne gradnje.

Zato je treba smatrati področje «Piani Sant'Anna» kot del celotnega načrta».

Na gornje ugotovitve ministra za javna dela odbornik prof. Cumbat meni, da je vsaka obtožba proti občinski upravi in ministru neupravičena. Obtožba proti ministru odpade, ker je dekret, ki zavrača predloge občinske uprave, v skladu s pristojnostmi ministrstva, in zato ni mogoče trditi, da prezira pristojnosti, ki jih zakon določa izvoljeni občinski upravi. V resnici minister ni vključil v načrt nobenih področij, ki jih ne bi občinska uprava prvotno že vključila.

Obtožba proti občinski upravi pa je prav tako neutemeljena v zvezi s pravili zakona štev. 167 in pristojnostmi, ki jih zakon daje občinam.

Nadalje pravi prof. Cumbat, da je treba tudi glede «javne koristi» v zvezi z vključitvijo področja «Piani Sant'Anna» v načrt področij za gradnjo ljudskih in ekonomičnih stanovanj, pripomniti, da zakon prepušča v tem pogledu vsako dokončno odločitev ministru za javna dela, ki mora načrt odobriti. Pri tem pa naj mi bo dovoljeno, pravi prof. Cumbat, da pripomnim, da je minister v svojem sklepu ugotovil, da je obdelovanje vrtov v pogledu «javne koristi» postranskega pomena v primerjavi z «javno koristjo» del, ki jih predvideva zakon 167, in da morda sploh ne bo prizadel vrtnarjem nobene škode. Dejstvo je, da bi jim proglasitev tega področja za kmetijsko področje nepopravljivo škodovala, ker bi jim popolnoma uničila vsako vrednost zemljišč, ter bi jim deklasificirala zemljišča, na katerih skoraj bi ne bilo mogoče zidati.

Glede zahteve (ki jo je postavil svet. dr. Pincherle), naj občinski odbor vloži priziv na državni svet proti ministrovemu dekretu, je odbornik prof. Cumbat mnenja, da ni umestno, da vloži priziv odbor, ker lahko to stori občinski svet.

Iz odgovora prof. Cumbata je razvidno, da je on kot odbornik za urbanistiko popolnoma na strani ministrskega dekreta, da ga odkrito zagovarja, kljub temu, da je tudi on, kot odbornik za urbanistiko in kot edini predstavnik republikancev v občinskem svetu, glasoval za sklep s katerim je bilo področje vrtov pri Sv. Ani pod Rovtami izključeno iz področja stavbišč za zidanje ljudskih in ekonomičnih stanovanj. Sicer pa bo zanimivo videti, kako se bo ravnal prof. Cumbat na ponedeljkovi seji občinskega sveta, ko bodo razpravljali o prizivu proti ministrovemu dekretu, in ali bo glasoval za priziv ali pa proti.

Jutri v Rižarni komemoracija žrtev

V nedeljo ob 10. uri dopoldne priredijo organizacije UDI, ANPI, ANPIA in Zveza bivših političnih preganjancev v Rižarni počastitev spomina umorjenih antifašistov ob 20-letnici odporniškega gibanja.

22. t. m. poteka namreč 20 let, kar so nacifašisti v krematoriju sežgali prvih 20 žensk in 20 moških.

V NAVZOČNOSTI MINISTRA FERRARIJA-AGGRADIJA

Jutri ob 10.30 svečana otvoritev XVI. tržaškega mednarodnega velesejma

Danes tiskovna konferenca Mbaja (Kamerun) in veleposlanika Blankenhorna (Z. Nemčija) - Jutri dan Zahodne Nemčije

Jutri se bo, kot smo že poročali, začel XVI. mednarodni tržaški velesejem. Otvoritvena svečanost bo na glavnem velesejemskem trgu ob 10.30 v prisotnosti najvišjih predstavnikov mestnih in deželnih oblasti ter v navzočnosti ministra za kmetijstvo in gozdove Maria Ferrarija-Aggradija, kot zastopnika vlade.

Za danes pa se začenja pestra dejavnost, ki bo dva tedna spremljala velesejem izven razstavišča na Montebellu. Ob 18. uri bo v hotelu Excelsior tiskovna konferenca M. Ephrema Mbaja, predsednika kamerunske zbornice za kmetijstvo, živinorejo in gozdove; ob 18.30 bo avstrijski generalni konzul v Trstu dr. Ernst Hessenberger priredil v prostorih konzulata cocktail, pol ure kasneje pa se bo v hotelu Excelsior veleposlanik Zahodne Nemčije Blankehorn sestal s predstavniki tiska.

Prihod nemškega diplomata v Trst je povezan z nedeljskim velesejemskim dnevom, ki je posvečen Zahodni Nemčiji. Ob tej priložnosti bo veleposlanik Blankenhorn imel ob 16. uri v prostorih ravnateljstva velesejma sestanek s trgovskimi operaterji in novinarji. V okviru letošnjega velesejma bodo še dnevi naslednjih držav: 22. dan Jugoslavije, 23. dan Avstrije, 24. dan Nemčije, 25. dan Grčije, 26. dan Madžarske in 1. julija dan Kameruna.

27. junija bo IX. mednarodni dan lesa, 29. junija pa VII. mednarodno pohištveno zasedanje, katerega se bodo udeležili številni italijanski in inozemski strokovnjaki.

V primerjavi z lanskim letom, bo letošnja mednarodna udeležba na velesejmu močnejša s povratkom Zahodne Nemčije in Grčije, močneje pa bo zastopano tudi domače gospodarstvo zaradi nastanka dežele Furlanija — Julijska krajina.

Ureditev prometa in parkiranja v bližini velesejma

Tržaško županstvo sporoča, da je izdalo naslednje ukrepe glede ureditve prometa in parkiranja avtomobilov med velesejmom (od 21. junija do 5. julija) na ulicah in trgih blizu razstavišča.

Enosmerna vožnja od 8.30 do 23.30 ure:

1. Ul. Rossetti podaljšana — v smeri proti Ul. Cumano — Drevored Ippodromo;
2. Ul. Settefontane — v smeri in na odseku Drevoreda Ippodromo — Ul. P. Vergerio;
3. Ul. Milizie — v smeri in na sektorju Ul. Rossetti — Ul. Lamarmora.

Enosmerna vožnja od 18. do 23.30 ure:

1. Ul. Revoltella — v smeri in na odseku Ul. Rossetti — Ul. Piccardi;
2. Drevored Ippodromo — Vozlišče pred vhodom na razstavišče — v smeri in na odseku Ul. Rossetti — Ul. Settefontane, razen za trolejbusni promet, ki bo kot običajno v obe smeri.

Prepovedano parkiranje v Drevoredu Ippodromo pred vhodom na razstavišče.

PARKIRNI PROSTORI

Rezervirano za oblasti — Trg pred vhodom na razstavišče.

Za zasebna vozila
Ul. Rossetti — na obeh straneh;
Ul. Lamarmora — na obeh straneh v smeri prometa;
Ul. Milizie — na obeh straneh v smeri Ul Rossetti — Ul. Lamarmora.

Za motorje
Pred vhodom na razstavišče, v Drevoredu Ippodromo, ob robu parka, kjer je bil vojaški avtomobilski park;
Ul. Revoltella, na levi strani, na odseku od hišne štev. 23 do Ul. P. Vergerio;
Ul. Rossetti, na strani od Ul. Cumano do Ul. Milizie.

Za avtobuse
Trg Ippodromo in po možnosti ter po dogovoru s prometnikom tudi na prostoru med Ul. Rossetti ter omenjenim trgom.

Za razstavljalce
Ul. Settefontane (vhod iz Drevoreda Ippodromo).

Za taksije
Na trgu, kjer je nekoč bil vojaški avtomobilski park, v smeri proti Ul. Settefontane. Trije bodo lahko čakali v Ul. Rossetti na strani vojašnice, pred Ul. Revoltella, v smeri Ul. Mameli. En taksist bo lahko čakal, razen na dan otvoritve dopoldne, na trgu pred vhodom na razstavišče. V Drevoredu Ippodroma bodo zasebni avtomobili parkirali brez omejitve.

Danes se poročita
GRACIELA GUŠTIN
in naš delovni tovariš
ALEKSIJ CIVARDI
Iskreno čestitamo!

VČERAJ V KOPRU

Ustanovna skupščina poslovnega združenja industrijske cone

V Kopru je bila včeraj ustanovna skupščina poslovnega združenja industrijske cone koprskega pristanišča. Združenje bo koordiniralo sodelovanje med podjetjiuporabniki pristanišča, ki bodo zgradili v pristanišču svoja skladišča in druge pristaniške naprave. Člani združenja so zaenkrat tovarna dušika v Rušah, tovarna aluminija «Boris Kidrič» v Kidričevu, železarna «Jesenice», podjetje «Prehrana» iz Ljubljane, Metal iz Celja in Centroprom iz Beograda.

V GALERIJI ROSSONI

Jutri otvoritev Faganelove razstave

Mladi tržaški slikar Robert Faganel se zelo pogosto oglaša. Lani jeseni je priredil zelo uspelo razstavo v galeriji Rossoni, sedaj pa se ponovno pojavlja. Za nedeljo je že napovedana nova razstava v isti galeriji, hkrati pa pripravlja že nadaljnjo v nekem bližnjem letoviškem kraju. Faganelova razstava bo trajala od 21. do 30. t. m. in bo na vpogled vsakomur, ki ga bo pot zanesla v ta del mesta med 9. uro zjutraj pa do 3. ure zvečer.

Skupščina deželnega turističnega združenja

Na novem sedežu turistične ustanove v Sesljanu je bila včeraj skupščina deželnega združenja turističnih in letoviščarskih ustanov dežele Furlanije-Julijske krajine. Goste je pozdravil predsednik sesljanske ustanove Lenarduzzi, nato pa je skupščini predsedoval odv. Capalozza. Razpravljali so predvsem o naftovodu in o negativnih posledicah za plaže na obsežnejšem področju severnega Jadrana. Pooblastili so predsednika ustanov iz Gradeža in Sesljana, da vprašanje temeljito proučita in v tej zvezi so sprejeli resolucijo upravnega sveta avtonomne sesljanske ustanove.

Na skupščini so ugotovili, da je treba v okviru deželne uprave ustanoviti odborniško mesto za turizem in šport in da je treba ustanoviti deželni svet za turizem in šport, v katerem bodo zastopane vse zainteresirane kategorije. Gostom je zvečer priredila sesaljanska turistična ustanova svečano večerjo, na kateri sta bila med drugim prisotna nabrežinski župan in novo izvoljeni predsednik dežele.

Nesreča upokojenke

76-letna upokojenka Antonia Tonisi iz Ul. Duca d'Aosta 8 je včeraj zjutraj postala žrtev dokaj nenavadne nesreče. Ko je na Trgu della Borsa hotela stopiti na avtobus št. 24 je na stopnici nerodno stopila in padla vznak na pločnik. Pri tem se je ranila po levi piščali in si verjetno poškodovala mišičje. Z avtom RK so jo odpeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na II. kirurški oddelek s prognozo okrevanja v 10 dneh.

Avtobus v tramvaj

Včeraj popoldne so v bolnišnici nudili prvo pomoč 32-letnemu šoferju Acegata Leonardu Zanonu iz Ul. Carpineto 21, ki se je pobil po levem boku in bo okreval v petih dneh. Zanon je malo prej zavozil z avtobusom proge št. 25 s postajališča na Trgu Oberdan proti Ul. Carducci, ko je bil sredi ceste, je trčil v tramvaj št. 6, ki je tedaj privozil proti Trgu Dalmazia. Ponesrečenca so v bolnišnico prepeljali z Acegatovim avtom.

ZAPRTA CESTA

Pokrajinska turistična ustanova sporoča, da je miljski župan z odlokom 16. t.m odredil zaporo za promet na cesti Stare Milje-Milje na odseku Panorama-Tor Pia; od hišne štev. 30 na vzponu Stare Milje do Ul. Strudhoff. Cesta bo zaprta od 18. junija do 15. julija zaradi cestnih del in zaradi varnostnih razlogov.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(15. — 21.)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Sant'Anna, Strada di Fiume 63; Davanzo, Ul. Bernini 4; Godina, All'Igea, Ul. Ginnastica 6; Al Lloyd, Ul. Orologio 6; Sponza, Ul. Montorsino 9.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(15. — 21.)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Sant'Anna, Strada di Fiume 63.

STAVKA PRISTANIŠKIH DELAVCEV IN USLUŽBENCEV JAVNIH SKLADIŠČ

Tudi včeraj je v pristanišču počivalo delo na 17 ladjah

Konec uspelih stavk tekstilcev in kamnarjev

Včeraj ob 8. uri zjutraj so uslužbenci Javnih skladišč zopet zapustili delo, ker so njihovi sindikati napovedali novo 24-urno stavko. Ker je vodstvo sindikata pristaniških delavcev FILP-CGIL sklenilo, da bodo pristaniški delavci odslej v celoti solidarni z borbo uslužbencev Javnih skladišč, so zapustili delo tudi delavci vseh treh pristaniških družb, tako da je vladalo v pristanišču ves dan popolno mrtvilo. Na nakladanje in razkladanje je čakalo 17 ladij. Izjemno so pristaniški delavci pristali na razkladanje paradižnika z neke albanske ladje, ki je pripeljala to povrtnino iz Drača. Ta izjema je veljala, ker gre za skrajno pokvarljivo blago.

Delavci so tudi včeraj šli po mestu v protestni povorki ter nosili transparente, na katere so bile zapisane njih zahteve, in žvižgali s piščalkami. Če ne bo kakih novih presenečenj (včerajšnje stavke niso najavili vnaprej), se bodo delavci vrnili na delo danes zjutraj ob 8. uri. Še vedno pa ne bodo niti uslužbenci Javnis skladišč niti pristaniški delavci opravljali nadurnega dela, to je po 17. uri.

Včeraj ob 22. uri se je zaključila stavka delavcev v tekstilnih tovarnah, ki je trajala 48 ur in ki so se je delavci v celoti udeležili. Stavkali so v Tržaški konopljarni in v treh tovarnah v žaveljskem industrijskem pristanišču.

Prav tako se je končala tridnevna stavka klesarjev in kamnarjev v kamnolomih. Tudi včeraj je stavkalo 98 odstotkov vseh delavcev in uradnikov, tako da je počivalo delo v vseh kamnolomih.

Zopet stavka tiskarskih delavcev

Tajništva vsedržavnih sindikalnih organizacij tiskarskih delavcev so se v Rimu sestala ter proučila rezultate stavkovne borbe za sklenitev nove delovne pogodbe. Tajništva so pohvalila delavce za njihovo strnjeno udeležbo v zadnji stavki 17. junija ter sklenila, da se bo stavkovna borba nadaljevala. Zato bosta v tednu med 22. in 28. junijem dve stavki. Prva stavka bo med 22. in 26. junijem ter bodo določile njen datum pokrajinske sindikalne organizacije, druga stavka pa bo vsedržavna in jo bodo izvedli tako, da ne bodo mogli iziti dnevniki v soboto 27. t.m. popoldne in v nedeljo 28. t.m. zjutraj.

Stališče PSDI do zemljišč pod Kolonkovcem

Tržaška federacija PSDI sporoča, da se je sinoči sestal njen izvršni odbor. Odbor se je izrekel proti vsakemu zvišanju cen storitev krajevnih ustanov, kar bi privedlo k zvišanju življenjskih stroškov.

Odbor je sklenil sporazumno z občinskimi svetovalci, da bo nastopil v zaščito področja vrtov pod Kolonkovcem ter da bo vložil priziv proti odloku ministra javnih del, ki je vključil področje v eno izmed stanovanjskih naselij. Izvršni odbor pa je poudaril, da mora za to področje veljati pridržek, da se na tem področju sploh ne sme zidati.

Občni zbor Delavskih zadrug

Jutri, 21. t.m. bo občni zbor članov Delavskih zadrug, na katerem bodo predstavili obračun za poslovno dobo, ki se je zaključila 31. dec. 1963. Občni zbor bo v veliki dvorani trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5 z začetkom ob 9. uri. Otvoril ga bo predsednik Delavskih zadrug prof. Giuseppe Dulci, sledilo pa bo poročilo o obračunu in poročilo revizorjev. Sledila bo diskusija.

Kot vsako leto, bodo tudi letos med občnim zborom razdelili šolske podpore otrokom članov.

Danes zopet pogajanja o deželnem odboru

V sredo ob 10,30 se sestane na tržaškem županstvu deželni svet. Na dnevnem redu sta izvolitev deželnega odbora in njegovega predsednika.

Danes se bodo v Vidmu sestali predstavniki odborov vseh štirih strank levega centra ter nadaljevali pogajanja o sestavi deželnega odbora. Ker niso pogajanja v četrtek privedla do zaključka, so začeli v desničarskih krogih sklepati, da se utegnejo tudi razbiti, ali pa se še dolgo vleči. Zdi se, da so nastale težave glede porazdelitve odborniških mest, ker republikanci vztrajajo pri zahtevi za eno odborniško mesto, čeprav imajo samo enega svetovalca. Glede omenjenih desničarskih sklepanj pa pravijo v demokristjanskih krogih, da je vsekakor še bolje, da so pogajanja med strankami dolgotrajna, kot pa da bi jih sploh ne bilo, kot se je dogajalo za časa fašizma, ko so bili omenjeni desničarski krogi na oblasti. No prav bi bilo, da bi začela dežela končno že popolnoma delovati, saj smo čakali nanjo mnogo let.

Odgovor Bernetičevi glede pomola VII

Minister javnih del je odgovoril poslanki Mariji Bernetičevi na njeno vprašanje, kaj je z graditvijo pomola št. VII. Minister pravi v svojem odgovoru, da je bila dražba 6. maja letos ter da so dodelili dela podjetju Farsura Angelo z novo ceno, zvišano za 5,8 odstotka. Zaradi tega poviška so morali spremeniti načrt in ga poslati višjemu svetu javnih del, ki se mora izreči o njem tudi glede zvišanja izdatka, to je, ali je zahteva podjetja upravičena ali ne. Višji svet bo proučil zadevo 24. junija.

Organizacijska konferenca tržaških socialistov

Drevi ob 18.30 se začne v prostorih tržaške federacije PSI v Ul. Mazzini 32 pokrajinska organizacijska konferenca kot priprava za vsedržavno konferenco, ki bo v Rimu od 27. do 30. junija. Na konferenci bodo razpravljali o raznih organizacijskih vprašanjih, da bi prilagodili strankino organizacijo obveznostim, ki jih je stranka sprejela nasproti ljudstvu. Konferenca se prične s poročilom Saveria Giacchettija, ki odgovarja za organizacijo. Sledilo bo poročilo senatorja Bonacine o temi: «Organizacija kot sredstvo za novo politiko stranke». V nedeljo zjutraj bo razprava o poročilih. Konferenco bo zaključil pokrajinski tajnik Pittoni.

IZ SINDIKALNEGA ŽIVLJENJA

Stavka v CRDA in arzenalu zaradi proizvodne nagrade

Danes ob 10. uri zborovanje na Trgu Sv. Jakoba - V ponedeljek stavka v škedenjski železarni, v torek pa stavka gradbenih delavcev

Danes bodo zopet stavkali delavci in uradniki v ladjedelnici Sv. Marka, v Tovarni strojev, na ravnateljstvu CRDA, v Tržaškem arzenalu in v ladjedelnici Sv. Roka v Miljah. Stavko sta napovedala oba sindikata, ker nočejo vodstva podjetij z državno udeležbo in Intersind pristati na zahtevo po ureditvi vprašanja proizvodnih nagrad po posameznih podjetjih ter dati sindikatom potrebnih podatkov za določitev višine nagrad. To je ta mesec že druga stavka.

Ob 10. uri bo na Trgu Sv. Jakoba zborovanje stavkajočih delavcev, na katerem bo govoril član osrednjega vodstva FIOM Galbo.

V ponedeljek ob 6. uri se prične 24-urna stavka delavcev škedenjske železarne Italsider. Tej stavki bosta sledili prihodnji teden še dve v sredo in petek. Delavci bi morali stavkati že v torek kakor delavci v ostalih železarnah Italsider po vsej državi, toda sindikati so stavko odložili, ker se je plavž pokvaril in bi v takem položaju stavka sploh ne imela smisla, saj bi bili morali oprostiti stavkanja zelo veliko število delavcev. Tudi v železarni stavkajo zaradi proizvodne nagrade in še drugih nerešenih vprašanj.

V torek bo po vsej državi in tudi v Trstu stavka gradbenih delavcev, ki jo je napovedala FIL LEA - CGIL. Delavci stavkajo z zahtevo po spoštovanju delovne pogodbe, v obrambo mezd in njih kupne moči, za polno zaposlitev delavcev, za odobritev zakona, ki naj bi zvišal dopolnilo plač v primeru suspendiranja z dela od 66 na 80 odst., proti ofenzivi gradbenih industrijcev, ki hočejo preprečiti nov urbanistični zakon in graditev večjega števila ljudskih hiš, za takojšnjo uveljavljenje gradbenih načrtov na podlagi zakona št. 167, ki omogoča občinam cenen nakup zemljišč in do neke mere ceneno graditev hiš za delavce itd.

V torek ob 10. uri se bodo stavkajoči delavci sestali na skupščini, ki bo v dvorani «G. Di Vittorio» v Ul. Pondares št. 8.

S kolesom v pešca

Z zasebnim avtom so včeraj zvečer pripeljali v bolnišnico 77-letnega upokojenca Giusta Visintina iz Salita di Gretta 8, takoj za njim pa še 17-letnega prodajalskega pomočnika Valterja Weigmanna iz Ul. Udine 79. Visintina so pridržali na nevkrokirurškem oddelku zaradi več ran na čelu, desni ličnici, nosu, zgornji ustnici ter zaradi zloma nosne kosti in zgornjih sekalcev. Zdraviti se bo moral od 20 do 30 dni. Weigmannu pa so nudili prvo pomoč zaradi udarcev po prsih in rane na levem komolcu. Okreval bo v šestih dneh. Povedal je, da se je malo prej s kolesom peljal navzdol po Saliti di Gretta, ko pa je privozil do stavbe št. 10, se je zaletel v Visintina, ki se je tedaj sredi ceste neodločno pripravljal, da bi jo prečkal.

Samomorilni skok skozi okno

Sinoči okrog 22.40 so redki mimoidoči v Ul. S. Sergio bili priče pretresljivemu dogodku. S tretjega nadstropja stavbe štev. 5 se je v samomorilne namene vrgla skozi okno približno 50 let stara Maria Raff, ki se je pri padcu na pločnik hudo udarila v glavo ter si zlomila levo ramo in komolec. Prisotni so nesrečnici priskočili na pomoč in poklicali rešilni avto RK s katerim so jo odpeljali v bolnišnico. Raffovo so s pridržano prognozo pridržali na ortopedskem oddelku, toda samo pol ure kasneje je Raffova podlegla hudim zadobljenim poškodbam.

O dogodku so bili obveščeni karabinjerji z Istrske ulice, ki so takoj uvedli preiskavo o vzrokih ženskinega usodnega dejanja. Ko so bolničarji Raffovo položili na nosila in jo prepeljali v bolnišnico, niso našli pri njej nobenega dokumenta.

Preiskovalni organi niso še mogli razjasniti vzrokov zakaj se je nesrečnica vrgla skozi okno. Njeno truplo so prenesli v mrtvašnico glavne bolnišnice kjer je na razpolago sodnim oblastem.

POTEK CEPLJENJA S SABINOVIM CEPIVOM

Še okrog 20 odst. otrok ni opravilo 3. cepljenja

Rok kompletnega ciklusa treh cepljenj se zaključi 24. t. m.

Urad pokrajinskega zdravnika obvešča vse starše otrok, ki so najbolj izpostavljeni nevarnosti otroške paralize, to je otrok od 3. meseca do šestega leta starosti, da je nujno, da opravijo vsa tri cepljenja s Sabinovim cepivom, ker bodo le tako dosegli največje jamstvo proti bolezni.

Odziv tržaškega prebivalstva na kampanjo za cepljenje je doslej presegel vsa optimistična predvidevanja: otrok od 3. meseca do 6 leta starosti je bilo cepljenih 89 odst. s prvim cepivom in od teh jih je bilo 99,7 odst. cepljenih tudi drugič. Tretjič je bilo do včeraj cepljenih 77 odst. otrok, ki so prejeli prvi dve dozi. Manjka torej še okrog 20 odst. otrok, ki morajo dokončati celotni ciklus treh cepljenj.

Urad pokrajinskega zdravnika opozarja starše, da mora biti kompletni ciklus treh cepljenj s Sabinovim cepivom opravljen do 24. t.m. in da bodo po tem roku cepili le še v izjemnih primerih izključno na sedežu občinskega oddelka za higieno in zdravstvo v Ul. Duca d'Aosta 1. Vsi ostali centri za cepljenje bodo prenehali delovati 24. t.m., ponovno pa bodo začeli delovati v jeseni, ko bodo pravočasno javljeni tudi podrobni datumi in urniki.

Obvestilo o pogajanjih za speditersko stroko

Sindikat spediterskih uslužbencev Delavske Zbornice sporoča, da so se pogajanja za sklenitev nove pogodbe redno pričela v Rimu dne 17 t.m. ob 17.30 uri ter nadaljevala 18. t.m. Na zahtevo delodajalcev so pogajanja odložili na 26. junij. Ob tej priliki so sindikalne organizacije sklenile, da znižajo svoje zahteve ter da jih osredotočijo na splošno gospodarsko plat. Zahtevo po zvišanju plač so skrčili na 16 odstotkov, vztrajali pa so na zahtevi po popolni 14. plači. Zahtevali so tudi, naj se raztegnejo na to stroko sporazumi o posamičnih odpustih, ki že veljajo za Confindustrio. Delodajalci so izjavili, da ne vztrajajo več na 5-odstotnem povišku, da pa ne morejo sprejeti v celoti sedanjih zahtev sindikatov. Kaže, da bi delodajalci pristali na celotno zvišanje 15 odst., in sicer 10 odstotkov na račun plače, 5 odst. pa z dopolnitvijo 14 plače.

O Danes ob 18. uri bo imel predsednik zbornice za kmetijstvo in gozdove Kameruna tiskovno konferenco v prostorih hotela Excelsior.

DRŽAVNI ZNANSTVENI LICEJ V TRSTU

priredi danes, 20. junija ob 21. uri
v Avditoriju v Trstu

ZAKLJUČNO SOLSKO PRIREDITEV

z uprizoritvijo Cankarjeve drame

JAKOB RUDA

Nastopajo:
JAKOB RUDA, posestnik na Drenovem - Igor Jogan; ANA, njegova hči - Tanja Prinčič; MARTA, njegova sestra - Anica Trento; IVAN DOLINAR, slikar - Matjaž Bidovec; PETER BROS, podjetnik - Boris Fabjan; DOBNIK, posestnik - Danilo Možina; ALMA, njegova hči - Marija Strekelj; KOZELJ, inženir - Marijan Kravos; JUSTIN,, učitelj - Stojan Zerjav; KOSUTA, prejšnji pisar - Boris Karis; PRVI DELAVEC - Aleksander Pertot; DRUGI DELAVEC - Simon Kralj; TRETJI DELAVEC - Ivo Stegu; GOSTJE: Rado Skerl, Milena Šušteršič, Igor Simonič in Mira Stegu

Predstavo je pripravil z dijaki prof. Jože Peterlin.

Sceno so izdelali dijaki.

Vstopnice so na prodaj v Tržaški knjigarni in na Znanstvenem liceju ter eno uro pred predstavo v avli Avditorija.

Ob 20.30 bo v prostorih pred Avditorijem otvoritev slikarske razstave učencev višjih srednjih šol. Razstavo so pripravili dijaki s svojim profesorjem risanja Avgustom Černigojem.

Razstava bo odprta tudi v nedeljo.

GLASBENA MATICA V TRSTU

priredi v nedeljo, 21. junija ob 18. uri v Avditoriju

ZAKLJUČNO PRIREDITEV GLASBENE ŠOLE

Sodelujejo:
orkester Glasbene Matice, zbor harmonik ter mladinska pevska zbora iz Trsta in Nabrežine

Vljudno vabljeni!

Vstopnice so na razpolago v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61-792 ter eno uro pred pričetkom pri blagajni dvorane.

Razna obvestila

OBČNI ZBOR GLASBENE MATICE

Upravni odbor sklicuje redni letni občni zbor Glasbene Matice za 2. julij t.l ob 20. uri v društvenih prostorih v Ulici Ruggero Manna, 29.

ŠOLSKE RAZSTAVE IN PRIREDITVE

V nedeljo, 21. t.m. bo razstava deliških in deških ročnih del z naslednjim urnikom na osnovnih šolah šentjakobskega didaktičnega ravnateljstva:

Osnovna šola Sv. Jakob: od 9 do 12 in od 15 do 19.

Osnovna šola Sv. Frančišek: od 9 do 12 in od 15 do 19.

Osnovna šola Sv. Ana: od 9 do 12 in od 15 do 19.

Osnovna šola Skedenj: od 9 do 12 in od 16 do 20.

Osnovna šola v Ul. Donadoni bo imela razstavo v soboto 27. t.m. od 9 do 12. Vljubno vabimo starše in prijatelje mladine!

Na slovenskem učiteljišču pri Sv. Ivanu je razstava risb in slik dijakov. Razstavo si lahko ogledate vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 17. ure.

Srednja in strokovna šola v Dolini priredita v nedeljo 21. t.m. ob 16. in 20. uri zaključno šolsko prireditev v Dolini. Vabljeni starši in prijatelji mladine.

Osnovna šola v Mačkovljah vabi v nedeljo 21. t.m na razstavo, ki bo odprta od 9. ure dalje ves dan, in na šolsko prireditev ob 17. uri.

Osnovna šola na Proseku priredi danes 20. t.m. ob 20.30 v dvorani na Kontovelu zaključno šolsko prireditev. V nedeljo, 21. t.m. od 10. do 20. ure bo v šolskih prostorih razstava risb in ročnih del.

Solske razstave na šolah svetoivanskega didaktičnega okrožja bodo v naslednjih dneh: **Osnovna šola in otroški vrtec pri Sv. Ivanu:** 21. in 22 junija od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. **Osnovna šola v Barkovljah:** 21. in 22. junija od 8,30 do 12. in od 16. do 19. ure. **Osnovna šola v Rojanu:** 27 in 28. junija od 9. do 13 ure. **Osnovna šola na Katinari:** 28. in 29. junija od 9. do 12. in od 15 do 18. ure.

Osnovna šola v Zgoniku priredi jutri, 21. t.m. razstavo ročnih del. Vabljeni vsi prijatelji šolske mladine, da si ogledajo razstavo.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 19. junija 1964 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 9 oseb.

UMRLI SO: 64-letni Gualtiero Russini, 90-letna Ildegarda Orlandini vd. Smirich, 47-letna Maria Benes por. Tedesco, 70-letna Giovanna Biziak por. Sancin, 65-letni Luigi Possa, 75-letna Giuseppina Rustia por. Colonni, 87-letna Maria Vascotto por. Goina, 78-letna Natalia Stosch por. Colombin, 85-letna Giuseppina Svab vd. Bossi.

AVSTRALCI, ITALOAVSTRALCI, Američani, Angleži, Portugalci, Spanci, Francozi, Svicarji, Nemci, Holandci, Danci, Norvežani Eskimi, ki prihajajo v Italijo, bi se takoj poročili z Italijankami. Pisati dopisnico (ali razglednico) na naslov Club «Eureka» casella 5013, Roma.

AUSTRALIANI, Italoaustraliani, Americani, Inglesi, Portoghesi, Spagnoli, Francesi, Svizzeri, Germanici, Olandesi, Danesi, Norvegesi, Esquimesi, venendo in Italia, sposerebbero sollecitamente italiane. Raccomandasi scrivere su cartolina postale (o illustrata) al Club «Eureka»: Casella 5013. Roma.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo Slavko Škamperle javlja, da je teden ljudske umetnosti, ki bi moraj biti od 23. do 30. t.m., zaradi tehničnih ovir preložen na poznejši čas.

Kino

Nazionale 15.30 «I giorni del vino e delle rose», Jack Lemmon, Lee Remick. Prepovedano mladini.
Arcobaleno 16.00 «Cielo giallo», Gregory Peck, Anne Baxter.
Excelsior 16.30 «La vergine di cera». Technicolor, Boris Carloff. Prepovedano mladini.
Fenice 16.00 «La legge del fuorilegge». Technicolor. Dale Robertson, Yvonne De Carlo.
Grattacielo 16.00 «Il braccio sbagliato della legge», Peter Sellers.
Alabarda 16.30 «I violenti». Technicolor. Charlton Heston, Ann Baxter.
Filodrammatico 16.30 «Le verdi bandiere di Allah». Technicolor. Jase Suarez, Linda Cristall.
Aurora 16.30 «L'uomo senza paura».
Cristallo 16.30 «Pierino la peste».
Capitol 16.30 «Il ribelle d'Irlanda», Rock Hudson. Technicolor.
Garibaldi 16.00 «Il traditore di Fort Alamo». Technicolor. Glenn Ford.
Impero 16.30 «La porta dei sogni». Prepovedano mladini.
Moderno 16.00 «Le ore dell'amore», Ugo Tognazzi, Emmanuele Riva. Prepovedano mladini.
Astra 16.30 «Obiettivo ragazze».
Astoria. Počitek.
Vittorio Veneto 16.30 «Dal sabato al lunedi». Technicolor. Marianne Hold.
Astoria 17.00 «Sissi ad Ischia». Technicolor. Romy Schneider.
Abbazia 16.00 «Sedotta e abbandonata», Saro Urzi, Stefania Sandrelli.
Marconi 16.30 «Dolce violenza», Pierre Brice. Prepovedano mladini.

KINO NA PROSTEM

Marconi 20.15 «Dolce violenza», Pierre Brice. Prepovedano mladini.
Paradiso 20.15 «ANTINEA, L'AMANTE DELLA CITTA' SEPOLTA. Supercolor. H. Hararet, A. Nazzari.
Skedenj 20.15 «Ada Dallas». Metrocolor. Susan Hauward, D. Martin.

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes, 20. t. m. ob 20.15 uri na prostem Cinemascope Metrocolor film:

Ada Dallas

Igrajo:
SUSAN HAYWARD
DEAN MARTIN

WEEK-END L 15.000!

Kaj je to? To je dvodelna obleka iz platna in stane samo 15.000 lir. Dvodelna obleka WEEK-END je naravna novost za praktično oblačilo v vročih poletnih mesecih. To je najboljša poletna modna prireditev. Zapomnite si gospe! Dobite ga samo pri **LINEA**, Ulica Carducci, 4 Trst. Osebje govori slovensko, hrvaško, angleško in nemško..

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792

NOVO:
Arthur Miller: *Smrt trgovskega potnika — Lov na čarovnice* L 480 vez, 150 br.

19. t. m. nas je zapustila

Marija Sossi

roj. Trtnik

Pogreb bo danes, 20. t.m. ob 16.30, iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost k cerkvi in na pokopališče na Opčinah

Žalostno vest sporočajo **hčerke Aurelia, Draga in Ana, zet Celeste, vnuki Neva, Jelka, Saško in Ugo, družine Ferluga, Daneu, Zeriali, Trtnik in vsi ostali sorodniki.**

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša draga mama, nona in teta

MARIJA VECCHIET vd. GRDINA

že vd. CERKVENIC

Pogreb nepozabne pokojnice bo danes ob 15.15 uri iz hiše žalosti v Ul. Zenatti štev. 11.

Žalostno vest naznanjajo **hčeri, sinovi, snaha, zeta, vnuki in ostali sorodniki.**

Primaria Impresa Zimolo.

Na jutrišnjem zaključnem nastopu gojencev šole Glasbene Matice v Trstu bo nastopil tudi samostojno in kot spremljevalec mladinskih pevskih zborov zbor harmonik, ki ga vodi prof. Svetko Grgič

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Odvetnik Berton je vztrajno spodbijal obtožbe proti podjetniku Negrisinu

Po njegovem je Negrisinovo podjetje pošteno opravilo vsa dela in ni imelo pretiranih zaslužkov - Nadaljevanje v torek

Obravnava proti bivšemu generalnemu tajniku združenih bolnišnic dr. Stenu, bivšemu ravnatelju tehničnega urada inž. Cisilinu, industrijskemu izvedencu Cergolu in ostalim trinajstim soobtožencem, se počasi bliža h kraju. Včeraj je govoril odv. Berton, ki zagovarja med drugimi podjetnika Giovannija Negrisina, enega izmed najvažnejših obtožencev, ki so trenutno na svobodi. Kot smo že svoj čas poročali, je javni tožilec zahteval za Negrisina nekaj čez 6 let zaporne kazni. Odv. Berton, ki je že prileten možakar (star je 76 let) je skušal včeraj braniti z mladeniško vnemo svojega varovanca. Ceprav mu je predsednik sam prigovarjal, naj govori sede, je odv. Berton vztrajal skoraj dve uri na nogah, ker bi sicer, kot je dejal ne mogel dati svojemu govoru pravilnega poudarka.

Rekli smo, da se obravnava bliža h koncu. Ta trditev drži, ker je le še malo odvetnikov, ki morajo povzeti besedo. Odv. Berton bo danes zaključil svoj obrambni govor v prid Giovannija Negrisina. Obravnava se bo nadaljevala v torek (pojutrišnjem bodo sodniki in zagovorniki počivali), ko bodo spregovorili nekateri izmed zadnjih zagovornikov. Zdi se, da javni tožilec ne bo ponovno povzel besede, kar izključuje tudi odgovarjajoče odgovore zagovornikov. Spričo tega lahko sklepamo, da bo prišlo do razsodbe že sredi prihodnjega tedna (morda v četrtek ali v petek).

Kakšna bo razsodba? Kljub vztrajnemu protinapadu zagovornikov obtožencev, ki skušajo razbiti celotno zgradbo obtožnice ter teze zastopnika zasebne stranke in javnega tožilca, je vsako ugibanje jalovo. Brez dvoma pa se je odv. Berton včeraj odlikoval s svojim vztrajnim naporom, da bi razblinil v nič vse obtožbe, ki zadevajo njegovega varovanca podjetnika Giovannija Negrisina.

Giovanni Negrisin je bil zelo znan v združenih bolnišnicah. Njegovo podjetje je posebno v glavni bolnišnici zgradilo vrsto objektov, ki so bili zelo važni za delovanje te ustanove. Obtožnica pa ga dolži, da je ogoljufal upravo združenih bolnišnic in druge ustanove za težke milijone. To se mu je posrečilo, baje, ker so mu pri goljufijah pomagali odgovorni predstavniki združenih bolnišnic, kot na primer inž. Cisilin dr. Steno in drugi. Nekatera dela je baje zaračunal predrago, medtem ko nekaterih sploh ni opravil sam, temveč so bila opravljena z delovno silo in materialom združenih bolnišnic.

Odv. Berton je odločno zanikal vse te obtožbe. Glede del, na primer, ki jih je podjetje opravilo pri gradnji hladilne celice in naprav za proizvodnjo krvne plazme, je zagovornik trdil, da je Negrisinovo podjetje častno opravilo svojo nalogo. Če te naprave niso nikoli delovale, temu ni kriv Negrisin, temveč pada odgovornost na podjetja, ki bi morala skrbeti za mehanične naprave. Priče pa, ki so nastopile na razpravi v njegovo škodo, so pričale na določen način, ker so bile pod vplivom pristranskega okolja v katerem živijo. Ne gre toliko za osebni pritisk, je dejal, zagovornik, kolikor prav za brezimni pritisk okolja.

Zagovornik je nadalje večkrat ostro napadel uradnega izvedenca Tassinarija. Gre za genija — je dejal zagovornik — ki ga nihče ne razume, ki pa se je vedno slabo izkazal. To velja predvsem glede del, ki jih je Negrisinijevo podjetje opravilo v mrtvašnici. Šlo je za izgradnjo dveh prostorov za postavljanje mrličev na pare ter za tlakovanje dvorišča pred mrtvašnico. Po Tassinarijevem mnenju je vsak kvadratni meter tlakovanega dvorišča stal okoli 450 lir, medtem, ko je Negrisinijevo podjetje zaračunalo nekaj čez 1.000 lir. Vedeti pa je treba, je dejal odv. Berton, da se je inž. Tassinari držal pri svojih računih cenika pokrajinskega tehničnega urada, ki določa omenjeno ceno, ko gre le za 20 cm debelo kamnito podlago. V konkretnem primeru pa je bila podlaga debela 40 cm ter so pri delih uporabili apnenec namesto prodnega grušča. Dvorišče pred mrtvašnico mora biti tehnično dobro urejeno, ker se tam zgrinjajo dan za dnem stotine in stotine ljudi. Vsak dan je od 8 do 10 pogrebov, a ljudje prihajajo tja že v zgodnjih jutranjih urah, ko prinašajo cvetlice ter se poslavljajo od pokojnikov. Pravcato razdejanje pomenijo za dvorišče med drugim tudi tenke pete ženskih čeveljčkov. Inž Cisilin je med drugim izjavil, da je bilo v javni bolnišnici zanj posebno mučno, ker mu niso delali preglavic samo živi, temveč tudi mrtvi.

Posebno pozornost je zagovornik posvetil nadalje vprašanju nekaterih neutemeljenih dobičkov pri raznih delih. Odv. Berton je poudaril, da je mogoče podjetje v tem ali onem primeru zaslužilo nekaj več, kot je bilo upravičeno. Upoštevati pa je treba, da je v mnogih drugih primerih utrpelo hude izgube. V tej zvezi je zagovornik ostro kritiziral višje odgovorne zdravniške kroge, ki so baje z dneva v dan spreminjali načrte, ustavljali dela, ukazovali naj se popravi ali znova zgradi ta ali oni objekt. Podjetnik je moral izvrševati te ukaze, ustavljati delo ter večkrat čakati po dva tedna, preden jih je mogel nadaljevati.

Na koncu je treba še pripomniti, da je odv. Berton kritiziral nesmiselno uporabo zakona o javnih gradnjah, ki je star že blizu 100 let. Kako je mogoče v današnji dobi — je dejal — ko se človek bori za vsemirje, doslovno uporabljati tak zakon?

Goriško-beneški dnevnik

POMEMBNA JAVNA DELA V GORICI

Asfaltiranje cest in pločnikov v severnem delu mesta

Protiprašna obloga po vsej dolžini Ul. Brigata Etna

V severnem delu mesta so v teku dela za ureditev cestnega omrežja in pločnikov. Izvedba obsežnega načrta, katerega uresničitev bo stala občino lepe denarce, bo odpravila velike pomanjkljivosti, ki jih je bilo mogoče občutiti zaradi povečanega avtomobilskega prometa kakor tudi zaradi številnih novih stanovanjskih zgradb.

Predvsem naj omenimo, da je podjetje Mattiroli položilo gladko asfaltno plast po vsej Ulici Brigata Etna, ki povezuje Svetogorsko cesto s potjo ob levem bregu Soče. S protiprašno oblogo prekrito cestišče je na takšen način postalo velikega pomena za okrepitev dotoka števila kopalcev na Sočo, postalo je primerno sprehajališče zlasti za poletne večere, ko od Solkana veje prijeten hladen vetrič. Še prav posebno pa je ureditev nove ceste razveseljiva za same prebivalce Ul. Brigata Etna, ker jim odslej dalje ne bo treba več zapirati oken pred prahom s ceste. Z zadnjimi deli je ta ulica naenkrat postala zanimiva za marsikoga, ki bi si rad zgradil svoje bivališče v mirni toda bližnji okolici.

Nadalje so asfaltirali vso pešpot (Ul. C. Percoto), ki je speljana vzdolž državne meje od trga pred svetogorsko železniško postajo tja do obsežnega prostora na koncu Catterinijeve ulice pri potoku Kornu. Asfaltirali so tudi Ul. Caterino Luzzatto pri meji. To ulico bodo podaljšali preko njiv do uršulinskega zavoda v Svetogorski cesti, ko bodo ob njej zgradili nove stanovanjske hiše.

Podjetje Mattiroli urejuje tudi pločnike na Svetogorski cesti, Ul. Palladio, Mighetti, Orzoni. Na utrjeno podlago je položilo betonsko plast, ki jo bo prekrilo z asfaltno maso.

Urejuje se tudi Kraška cesta, medtem ko pridejo ostale ceste v Štandrežu na vrsto kasneje. Med temi je tudi Tabajeva ulica, ki bi zaradi svoje važnosti morala imeti prednost pred marsikatero drugo.

Tudi v Ulicah Gaspare Gozzi, I. Nievo ter nekaterih drugih, ki se odcepijo od Ul. Leopardi, zaključujejo delavci in stroji podjetja Mattirolli iz Gorice s polaganjem asfaltne prevleke na cestišču v skladu z načrtom za javna dela v Gorici.

Zaprta cesta v Bracanu

Predsednik pokrajinske uprave dr. Chientarolli je odredil zaporo ceste od Bracana do križišča pri S. Andrat za dobo od 22. junija do vključno 22. avgusta t l. zaradi del na cesti. Za ta čas bodo usmerili promet skozi S. Andrat. Podjetje Tacchino je dolžno postaviti predpisane prometne znake.

Kratke iz bolnišnice

Za deset dni so včeraj pridržali na zdravljenju v goriški civilni bolnišnici v Ul. Vittorio Veneto 34-letnega Riccarda Leghisso iz Ul. Orzoni 74 v Gorici, ki je po poklicu mesar. Opoldne se je ranil s kavljem v Števerjanu, kamor je odšel kupovat živino. V bolnici so mu obvezali rano na levem palcu. Pet dni se bo doma zdravila delavka 20-letna Milena Blazic iz Villess. Včeraj opoldne se je s strojem v podjetju OCILD v Gorici ranila v levo roko. V bolnišnici so ji nudili prvo pomoč in jo poslali domov na zdravljenje.

Med vožnjo s kolesom po Marjanu je padel učenec 11-letni Giorgio Toffut. Nesreča se je zgodila nekaj pred poldne. Ob 15 uri pa ga je oče pripeljal v goriško civilno bolnišnico, kjer so mu ugotovili zlom levega zapestja in ga pridržali na zdravljenju za 20 dni.

ČITATELJI NAM PIŠEJO

Zakaj vozički ne smejo pod lopo na trgu?

Kolesa z gumijastimi obroči ne kvarijo cementnega tlaka

Odkar je občinska uprava v Gorici poskrbela za asfaltiranje vsega trga na debelo, je tudi velika lopa na njem, ki je namenjena za direktno prodajo kmetijskih pridelkov, prišla bolj do izraza. Kmetje, ki pripeljejo svoje pridelke na prodaj, so po navadi zapeljali svoje vozičke kar pod lopo, kjer je cementni tlak, ki mu vozički z gumo na kolesih ne povzročajo nobene škode. Ker pa ima tlak pod lopo precejšnjo stopnico v primeri z ravnijo tal na ostalem trgu, so se obrnili do občinske uprave, naj bi poskrbela za primerne lesene ali drugačne vložke, s katerimi bi olajšali dovoz vozičkov pod lopo. Občinska uprava pa je v odgovor prepovedala dovoz vozičkom pod lopo, češ da se z njimi kvari tlak.

Kmetje iz Štandreža in drugih vasi, ki so zaradi tega najbolj prizadeti, so se obrnili do Zveze direktnih obdelovalcev v Gorici, naj posreduje pri občinski upravi, da zopet dovoli dovoz vozičkov in poskrbi za omenjene vložke. Zlasti v slabem vremenu je namreč nujno potrebno, da lahko kmetje zapeljejo svoje pridelke pod streho in jih tako zaščitijo, kar je važno tudi iz zdravstvenih razlogov in končno saj so pokrito lopo postavili prav v ta namen.

«Miklova Zala» v Novi Gorici

Goriško gledališče uprizori danes 20. t.m. šesto in zadnjo premiero v tej sezoni in sicer ljudsko igro Frana Žižka «Miklova Zala». Delo je izven repertoarja.

Režijsko je predstavo pripravil Zvonimir Sintič, sceno pa je prispeval Vladimir Rijavec.

V glavnih vlogah bodo nastopili: Zofka Nanutova, Jurij Buda, Sergej Ferrari, Metka Ferrarijeva, Janez Lavrih, Stane Leban, Berta Ukmarjeva in drugi.

Pri uprizoritvi, za katero vlada že sedaj ogromno zanimanje, sodeluje 50 ljudi.

Cirkus Orfei v Gorici še danes in jutri

Včeraj zvečer je bila prva predstava cirkusa Orfei na Rojcah v Štandrežu. Občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo ogromen prostor pod veliko platneno streho, je z velikim navdušenjem spremljalo posamezne točke, v katerih so nastopali akrobati, živali in klovni. Cirkus Orfei, ki ga vodijo Liana, Nando in Rinaldo, spada med največje spektakle v Evropi. Svoj program bo cirkus ponovil še danes in jutri, vsakokrat z začetkom ob 21. uri. V nedeljo bo tudi popoldanska predstava ob 16.15. Cirkus ima s seboj tudi zelo bogat zoološki vrt s številnimi redkimi divjimi živalmi, ki bodo prav gotovo marsikoga zanimale.

Kino

VERDI. 17.15: «La schiava di Bagdad», G. Barray in A. Karina. Barvni kinemaskopski film, zadnja predstava ob 22. uri.

CORSO. 17.00: «Una lacrima sul viso», B. Solo. Italijanski črnobeli film. Zadnja predstava ob 22.

VITTORIA. 17.30: «La ballata del boia», Nino Manfredi in E. Penella. Italijanski črnobeli film. Mladini pod 14. letom vstop prepovedan. Zadnja predstava ob 21.30.

CENTRALE. 16.30: «Furia del West», R. Calhoun in R. Lee. Ameriški barvni film. Zadnja predstava ob 21.30.

DRUGI DEL RAZPRAVE V PROCESU ZONNO

Marsi: «Ne poznam nedolžnega človeka, ki bi priznal krivdo zaradi olajšav»

Zastopnika civilne stranke dr. Bernot in odvetnik Giannattasio sta razčlenila dokazno gradivo v tem procesu - Danes bo javni tožilec predlagal kazen

V procesu proti Vittoriu Zonnu pred porotnim sodiščem v Gorici se je včeraj začel drugi del razprave z govori zastopnikov civilne stranke in javnega tožilca.

Najprej je pri dopoldanski razpravi spregovoril zastopnik Trifona Castaldija, ki je oče ubitega kaplarja, dr. prok. Livio Bernot. V uvodu je govornik postavil tri točke: 1. Sodišče naj spozna obtoženega Zonna za krivega in naj ga kaznuje zločinu primerno in po obstoječih zakonih; 2. obtoženec naj plača 15 milijonov odškodnine in 3. plača naj tudi stroške civilne stranke, kot so navedeni na predloženem računu.

Nato je poudaril, da so izvedenci spoznali obtoženca kot normalnega človeka, ki lahko odgovarja za svoja dejanja, ter da je njegova krivda očitna. Razčlenil je nato železniški alibi Zonna, s katerim je ta skušal dokazati, da je prišel v Gorico kasneje, kot pa se je dejansko zgodilo. Glede pričevanja matere in hčere Konič je Bernot naštel nekatere neskladnosti njunega pričevanja z ugotovitvami sodnih izvedencev glede Castaldijeve smrti.

Ko je dejal, da Venera sploh ni mogla zahajati po Ul. Scogli do Soče, ker da ni imela časa, je branilec Pascoli ugovarjal in navedel pričevanje karabinjerja, ki je zahajal z njo v ta kraj. Ožigosal je zadržanje Cavallarove, katero je najboljši dokaz za krivdo obtoženca ter poudaril da eden in drugi prihajata iz okolja, v katerem je že navada, da prikrivajo krivdo in krivce pred pravico. Pri tem je naštel nekatere neskladnosti in laži v njenih izjavah. Govornik je zaključil z navedbo številnih «slučajnosti», ki pa da niso slučajnosti ampak dosledna dejstva.

Po govoru Bernota, ki ga je pozneje javni tožilec Marsi označil kot točno proučitev položaja v tem težkem procesu, ki je poln nejasnosti, je spregovoril še civilni zastopnik brata umorjenega Castaldija, Michela Castaldija, odvetnik Giannattasio.

V uvodu je govornik poudaril, da je smrt človeka nenadomestljiva in da se ne more odkupiti z denarjem. Zahteval je nato 5 milijonov odškodnine ter plačilo stroškov civilne stranke, ki naj jih plača obtoženec. Nato je izrazil prepričanje, da je obtoženec kriv umora, za katerega je obdolžen ter da gre za zločin, ki ima značilne poteze ljudske tragedije, z železniškim alibijem, ki je propadel, z tretjim človekom in celo a komedijo vohunstva, ter z zgodbo o slabi hrani in o težkem zasliševanju pri karabinjerjih. Vsekakor, je poudaril govornik, pa imamo tu mrtveca in dokaz o krivdi je priznanje, pa čeprav ga je obtoženec pozneje preklical. Zonno je prebrisan in spreten ter je skušal obdati s sencami jasnost dejanja samega.

Tudi odv. Giannattasio je omenil Venerine ljubavne dogodivščine z raznimi častilci, ki naj bi se dogajale zvečer od 21. do 23. ure, v odsotnosti očeta in morda z vednostjo matere. Govoril je tudi o korespondenci med Venero, Zonnom in Castaldijem in izrazil mnenje, da so bila nekatera pisma, ki bi utegnila škoditi obtožencu, uničena. Omenil je razna zasliševanja ter domnevo, da je Zonna pripravila do priznanja obtožba Venere Cavallaro in spoznanje, da ga je varala tudi v ljubezni. Kar se tiče izjav matere in hčere Konič je dejal, da jih ni jemati resno, ker so nejasne in da poleg korakov in klicev nista slišali pljuska v vodo ali kakšne borbe. Zaključil je s priporočilom, naj pride na dan vsa resnica.

Ko sta zaključila oba zastopnika civilne stranke, je ob 12,25 uri začel govoriti javni tožilec dr. Marsi, ki je pohvalil oba predgovornika za njuno jasno in stvarno prikazovanje dejstev. Nato se je obrnil do porotnikov in dejal, da jim bo stavil v svojem govoru nekaj predlogov in napotkov, ki pa zanje niso obvezni in bodo morali sami odločiti v vsej zadevi. Pri tem pa morajo paziti, da se ne bodo oddaljili od jedra in zašli na stranpot. Poudaril je, da je truplo mrtvega človeka realnost v tem procesu. Omenil je izjavo obtoženca: «Priznal sem krivdo, da bi dobil olajševalne okoliščine, neverjetna, ker da ni še nikoli videl nedolžnega človeka, ki bi vzel na se krivdo iz tega vzroka.

Včerajšnja popoldanska razprava, ki je trajala dve uri in pol, je bila vsa posvečena govoru tožilca dr. Marsija, ki je nadaljeval s svojo obrazložitvijo dokaznega gradiva na tem procesu, o katerem je sam priznal, da je precej zamotan.

Predvsem je poudaril da je bilo Zonnovo priznanje popolnoma spontano ter je popustil le na pritisk obtožbe Venere Cavallaro. Kot bivši karabinjer je bil toliko podkovan v zakonodaji, da je lahko točno vedel o predpisih glede zakonite obrambe in drugih morebitnih olajševalnih okoliščinah.

Nato je govornik orisal «fenomen Cavallaro», ki da je bila zapletena v številne viharje. Omenil je njeno aretacijo in naslednja zasliševanja ter njeno vztrajnost pri obtožbi na soočenju proti Zonnu. Omenil je tudi njene izpovedi v goriškem zaporu, vendar je priznal, da ni iskrena ženska.

Nato se je govornik dotaknil mnenja glede na nastop smrti utopljenca, korespondence med Venero in Zonnom ter izrazil prepričanje, da je Zonno uničil vsaj eno Venerinovo pismo. Dotaknil se je tudi primera na mostu kot ga je opisala Venera in potem Zonno ter odvzema listnice odnosno dokumentov iz Castaldijevih žepov. Končno je orisal Zonno kot hladnega egoista, ki je stalno v oprezni obrambi in ki ni hotel sprejeti Castaldijevega opravičila, da je bil Cavallarovi samo prijatelj, ker je hotel absolutno sam razpolagati s to žensko.

Zaključil je ob 19.30 in na današnji razpravi, ki se bo začela ob 10. uri, bo dokončal svoja izvajanja z obširnim pričevanjem matere in hčere Konič ter s predlaganjem kazni. Danes dopoldne bo govoril tudi branilec odv. Pascoli.

DRAMATIČNA NESREČA BREZ HUJŠIH POSLEDIC

Avto zavozil na cestni otok in se po divji vožnji prevrnil

Šofer si je zlomil ključnico, njegova žena in hčerkica pa sta ostali nepoškodovani

Včeraj ponoči okrog polnoči se je v Ul. Flavia dogodila dramatična cestna nesreča, ki na srečo ni zahtevala hujših žrtev. Približno ob 0.30 je v smeri proti Miljam 28-letni delavec Pelagio Feletti iz Ulice Rossi 64 vozil svoj fiat 600 TS 31190, v katerem sta se peljali tudi Felettijeva žena Luciana, ki je držala v naročju hčerkico Doro. Feletti je že privozil mimo Naselja Sv. Sergija in ko se je znašel na ostrem ovinku, ki obrača na desno, je zaradi prevelike hitrosti zavozil na levo. Tam je s prednjim levim kolesom zavozil na cestni otok, kar je povročilo, da je avto v divji vožnji zdrvel še nekaj metrov na levo in se končno prevrnil na levo stran. Pri nesreči sta Felettijeva žena in hčerka ostali nepoškodovani, medtem ko si je Feletti zlomil samo levo nadlaket. Z avtom RK so ponsrečenca odpeljali v bolnišnico ter ga pridržali na ortopedskem oddelku, kjer se bo moral zdraviti 40 dni. Na kraju nesreče so potrebne formalnosti opravili agenti prometne policije

Zidar padel z odra

Na gradbišču gradbenega podjetja Cividin in Rosenwasser v Ul Picciolla, kjer je zaposlen, se je včeraj zjutraj ponesrečil 48-letni delavec Pietro Gregorič iz Ul. Paglericci 33. Gregorič je opravljal svoje delo na dva metra visokem zidarskem odru, ko pa je hotel stopiti na drugo stran je izgubil ravnotežje in padel z odra.

Pri padcu si je Gregorič zlomil levo ključnico, lopatico in palec, udaril se je tudi po zatilju in levem vensu. Delovni tovariši so mu priskočili na pomoč ter mu pomagali v zasebni avto, s katerim so ga prepeljali v bolnišnico. Sprejeli so ga na ortopedski oddelek, kjer se bo moral zdraviti 40 dni.

Mesarski pomočnik padel z motorja

V Ul Orlandini v bližini stavbe štev. 22 se je včeraj zjutraj prevrnil z motorja 21-letni mesar Arrigo Pieri iz Ul. Cancellieri 1. Pieri je uslužben v mesnici Cernatz v Istrski ulici 21 in je včeraj nekemu odjemalcu peljal meso na dom. Ko pa je zavozil na lahen ovinek v prej omenjeni Ul. Orlandini, se je iz neznanih razlogov prevrnil. Pri tem se je ranil in dobil po levi spodnji strani hrbta ter po desnem stegnu. Pieriju so priskočili na pomoč nekateri mimoidoči ter poklicali rešilni avto RK. Pieriju so v bolnišnici nudili prvo pomoč in bo okreval v 8 dneh

Prečkanje ulice usodno za upokojenko

Neprevidno prečkanje ceste je bilo včeraj zjutraj usodno za 68-letno upokojenko Mercedes Scala por. Tell iz Ul. Baiamonti 22. Ko je Scalova v bližini doma hotela prečkati ulico, jo je z avtom TS 43541 podrl 23-letni Sergio Montagnini iz Ul. Franca 19, ki je vozil proti Ul. I. Svevo. Pri padcu se je Scalova ranila in pobila po zatilju in desnem sencu, po glavi, desni nadlakti ter si verjetno zlomila desno zapestje. Ponesrečenko so z avtom RK prepeljali v bolnišnico, kjer so jo s prognozo okrevanja v 20 dneh sprejeli na nevrokirurški oddelek.

Opeka padla delavcu na glavo

Na ortopedski oddelek bolnišnice, kamor so ga prepeljali z avtom RK, so včeraj zjutraj sprejeli 54-letnega delavca Maria Mantovanija iz Ul. dell'Acqua 54, ki je uslužben pri gradbenem podjetju Franco Niccolini. Mantovani, ki se bo zaradi zloma desne lopatice moral zdraviti en mesec, je povedal, da ga je malo prej v hiši, v kateri stanuje, pri delu zadela opeka, ki je padla z višjega nadstropja.

Zaprta cesta v Števerjanu

Občina Števerjan sporoča, da bo glavna cesta z Bukovja do Jazbin za tri dni zaprta za promet zaradi polaganja vodovodnih cevi.

Prometna nesreča v Tržiču

Včeraj ob 9. uri se je pripetila v Tržiču lažja prometna nesreča. Na križišču Ul. Portorosega in Lisert sta trčila kolesar 78-letni Giovanni Sanson iz Tržiča, Ul. Sansio 15, ter motociklist 19-letni Fulvio Fumis iz Ul. Gallilei 28. Oba sta se peljala v isti smeri. Kolesar je neprevidno zavil čez cesto in motociklistu prečkal pot. Zaradi poškodb, ki si jih je prizadejal kolesar, so ga odpeljali v tržiško civilno bolnišnico, kjer so ga pridržali na zdravljenju za deset dni zaradi udarca v kolk.

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 20. t. m. ob 19.30 uri komičen film:

LA MARCIA SU ROMA

(Pohod na Rim)

Igrajo:
UGO TOGNAZZI, VITTORIO GASSMAN in ROGER HANIN

Kino na Opčinah

predvaja danes, 20. t. m. ob 18. uri in ob 20.15 na prostem film:

Il re di Roma

AQUILA IMPERIALE

(KRALJ RIMA - Cesarski orel)

Igrajo:
JEAN PIERRE CASSEL
RENE DARY
DANIELE GAUBERT
in drugi

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 20. t. m. z začetkom ob 19.30 uri barvni Paramount film:

IL FORNARETTO DI VENEZIA

Povzeto po slavni legendi!

Igrajo: MICHELE MORGAN — ENRICO MARIA SALERNO — SYLVA KOSCINA

OB OTVORITVI IGRIŠČA

Mednarodni turnir odbojke v Štandrežu

Sodelujejo ekipe Jesenice, AGI, Bor in Dom

V okviru mladinskega dne v Štandrežu bodo jutri dopoldne uradno odprli novo odbojkarsko igrišče, ki ga je domača mladina, vključena v prosvetno društvo, zgradila s prostovoljnim delom. Ob tej priliki bo mednarodni turnir v odbojki, za katerega so že najavile svojo udeležbo ekipe Jesenice AGI, Bor iz Trsta in Dom iz Gorice. Spočetka so organizatorji prejeli tudi zagotovilo, da bosta sodelovali tudi ekipi Audax in Olimpija, vendar je na intervencijo nekega slovenskega profesorja, češ da gre za «politično manifestacijo», Audax svojo udeležbo odpovedal, prav tako pa tudi Olimpija. Tudi AGI je sprva odpovedal udeležbo, ker je ta isti profesor vodil gonjo proti temu turnirju, pozneje pa je svojo udeležbo potrdil.

Dopoldne ob 9. uri bodo izbirna tekmovanja, ob 15.30 pa finalne tekme. Za ekipe so podelili pokale Mladinska iniciativa, Slovenska kulturno gospodarska zveza, Primorski dnevnik, p.d. Oton Župančič in CONI.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO!

SINDIKALNA KRONIKA

Stavke tekstilcev, livarjev in cementarjev na Goriškem

Delavci posameznih kategorij zahtevajo novo delovno pogodbo in proizvodno nagrado

Včeraj so od 10. do 12. ure stavkali livarji SAFOG. Stavko so proglasile tri sindikalne organizacije, da bi podprle borbo za izdelavo ključa, po katerem naj se izplačuje proizvodna nagrada. Ob 10.30 je bilo na Trgu Cesare Battisti zborovanje CGIL, na katerem sta zbranim livarjem govorila tajnik CGIL Bergomas in pokrajinski tajnik FIOM Papais.

Včeraj so stavkale tudi tekstilne delavke iz Podgore, Ronk in Sovodenj. Vsaka izmena je stavkala po nekaj ur. Sindikalna akcija spada v okvir vrste stavk, ki jih je kategorija že imela za obnovo vsedržavne delovne pogodbe.

Danes bodo v vsedržavni stavki sodelovali tudi delavci, ki izdelujejo cementne izdelke. Stavkali bodo od 12. ure dalje.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna ALESANI, Ul. Carducci št. 12, tel. 22-68.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 26,9 stopinje ob 15.40, najnižjo 18,2 stopinje ob 5. uri. Povprečne dnevne vlage je bilo 52 odstotkov.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA

Obtožen vloma v COHAMA oproščen, ker ni dokazov

Tožilec zahteval za Lorenzona tri leta zapora

Pred goriškim okrožnim sodiščem so včeraj razpravljali o vlomu v urad slaščičarskega podjetja COHAMA v Ul. Manzoni v Gorici, ki so ga neznanci izvedli v noči od 20. na 21. februarja letos. Ker niso mogli odpreti železne blagajne, so pobrskali po predalih ter iz nekega predala odnesli nekaj kolkovanih papirjev in znamk.

Čez nekaj dni je gostilničarka pri pevmskem mostu Cvetka Murovec sporočila kvesturi, da ji je gost 38-letni Italo Lorenzon iz Ul. Piave 7 ponudil v nakup kakih sto znamk po 30 lir. Ko je policija napravila preiskavo na njegovem domu, je v resnici našla tam kolkovane papirje in znamke. Lorenzon se je izgovoril, da je te vrednote našel v neki kuverti blizu pevmskega mostu. Policija pa ga je vseeno prijavila sodišču.

Pri včerajšnji razpravi je javni tožilec dr. Caputi zahteval, naj ga obsodijo na tri leta zapora in na dve leti prisilnega dela. Obtoženca je branil prokurist dr. Turel, ki je priznal, da je Lorenzon ponudil gostilničarki znamke v prodajo, obenem pa je poudaril, da ni dokazano, če so te znamke iste, ki so bile ukradene v podjetju COHAMA. Prav tako ni dokazano, da bi Lorenzon vlomil v pisarno podjetja.

Sodišče je spoznalo pripombe branilca kot utemeljene in je obtoženca oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov.

JUTRI, 21. JUNIJA priredi MLADINSKA INICIATIVA

Mladinski dan v Štandrežu

z naslednjim sporedom:

Ob 9. uri otvoritev novega igrišča za odbojko poleg konzumne gostilne v vasi, kjer bo mednarodni odbojkarski turnir.
Ob 15.30 finalne tekme v odbojki.
Ob 19. uri govor predstavnika Mladinske iniciative, pozdravi gostov in kulturni program.
Ob 21. uri prosta zabava s plesom.
Na voljo bodo najrazličnejše vrste pijač in prigrizek

šport šport šport šport šport

Izbrani nogometaši za italijansko olimpijsko reprezentanco

RIM, 19. — Za povratno tekmo s Poljsko, ki bo 25. t. m. v Poznanju, je italijanska nogometna zveza že stavila na razpolago tehničnemu komisarju trenutno najboljše nogometaše, ki pridejo v poštev za sestavo olimpijske reprezentance. V nedeljo bo zbor igralcev, ki se bodo v Comu pripravljali za odločilni dvoboj. V torek bodo igralci odpotovali z letalom v Varšavo, odkoder bodo z vlakom nadaljevali pot v Poznanj. Zveza je povabila na trening naslednje igralce:

Atalanta: Domenghini, Nodari, Pizzaballa;
Brescia: De Paoli;
Inter: Facchetti, Mazzola, Petroni;
Juve: Bercellino, Sacco;
Mantova: Zoff;
Milan: Fortunato, Lodetti, Noletti;
Roma: De Sisti;
Spal: Muccini;
Torino: Poletti; Rosato;
Varese: Traspedini;
Verona: Cera.

OD 22. T. M. DO 14. JULIJA NA 4.504 KM DOLGI PROGI

«Tour de France» od Rennesa do Pariza

22 etap, 132 udeležencev, 500.000 frankov nagrad

PARIZ, 19. — Štirikratni zmagovalec Tour de France, dvakratni Gira in enkratni zmagovalec španske Vuelte Jacques Aquetil bo skušal na letošnji francoski dirki, ki se bo začela 22. junija v Rennesu in se končala 14. prihodnjega meseca v Parizu, zasenčiti vse rekorde in si tudi tokrat, petič, dokončno osvojiti na cilju letošnje «grande boucle» rumeno majico zmagovalca.

Tour je letos, ki bo potekal v 22 etapah za skupno dolžino 4504 km, privabil v Francijo najboljše ase kolesarskega športa, ki se bodo pridružili Anquetilu. Med najnevarnejše nasprotnike moramo omeniti njegovega rojaka Raymonda Poulidorja, Angleža Toma Simpsona, Španca Federica Bahamontesa in Joseja Perez-Francesa ter predvsem Belgijca Rika Van Looya. Na startu bodo tudi številni outsiderji. Med te prištevajo Italijana Vittoria Adornija in Vita Tacconeja, dalje Nemca Hansa Junkermanna, Belgijce Gilberta Desmeta, Josepha Planckaerta in Willyja Bocklandtda, Španca Fernanda Manzanequa, Holandca Joopa De Rooya in Jana Janssena ter tudi Francoze Anglada, Maheja, Lebauba, Mastrotta in kot zadnjega Andreja Zimmermanna, ki si je lani osvojil prvo mesto v amaterski dirki po Franciji.

Letos bodo imeli kolesarji kar tri etape na kronometer. Zadnja bo prav v zaključnem dnevu, zaradi česar ne bo več, kot v prejšnjih letih, skupnega zmagoslavnega pohoda do končnega cilja. Gledalci bodo imeli tako priložnost videti vsakega posameznika v borbi s časom.

Start bo v ponedeljek v Rennesu. Kolesarji se bodo usmerili na sever in nato proti vzhodu, kjer se bodo prvič ustavili v nemškem mestu Freiburg. Tokrat bodo morali udeleženci Toura prej preko Alp in nato čez pirenejske prelaze. V Alpah bodo morali preko Col de Telegraphe (1570 m) in Galibier (2256 m), kasneje pa jih bodo čakali naporni vzponi na Col de Vars (2111) in Restefond (2802 m).

4. julija bo ena najzanimivejših etap na 170 km dolgi progi Pertignan-Andorra, ki se bo zaključila na vzponu Cola de Port d'Envalira (2407 m). Po enodnevnem odmoru se bo Tour obrnil proti notranjosti Francije, toda za kolesarje kljub temu ne bo konec napornih vzponov. Najhujša etapa bo od Luchona do Paua z najvišjimi vrhovi Peyresourde (1563 m), Aspin (1489 m), Tourmalet (2114 m) in Aubisque (1710 m). Dan kasneje pa bo od Peyreborade do Bayonne etapa na kronometer. Kasneje bo še nekaj napornih etap, zaradi česar bo letošnji Tour verjetno pokazal na zmagovalca šele v zaključnih potezah dirke.

Skupno bo Tour razdelil 500.000 frankov nagrade. Kolesarju, ki bo prišel v Pariz z rumeno majico, bo pripadlo 20.000 frankov, tistemu ki bo zmagal v lestvici po točkah (zelena majica) 10.000 frankov, najboljšemu «grimpeurju» 5.000 frankov, najboljši ekipi v tekmovanju za mednarodno trofejo pa 20.000 frankov. Naravno je, da bodo tudi zmagovalci etap spravili kaj v žep, medtem ko bo precej denarnih nagrad na razpolago najbolj agilnim kolesarjem, najbolj simpatičnim in najbolj elegantnim udeležencem in tudi tistim, ki se jih bo smola najbolj držala.

Vsega skupaj bo startalo 132 kolesarjev, ki bodo razdeljeni v 12 ekipah. Tudi tokrat bodo nastopili za barve njihovega kluba. Predvidevajo, da se bo letošnjega Toura udeležilo 37 Francozov, 34 Belgijcev, 23 Špancev, 18 Nizozemcev, 11 Italijanov, 5 Britancev (4 Angleži in 1 Irec) in štirje Nemci.

Jurij Uršič

MEDNARODNI NOGOMET

TURIN, 19. — Juventus je nocoj v prvi tekmi turnirja za pokal turinskega mesta premagal beograjsko Crveno zvezdo 1:0 (1:0). Gol je v 6' dosegel Nené.

* * *

KIJEV, 19. — V prijateljski tekmi je Lazio premagal enajstorico Kijeva 2:1 (1:1).

DANES IN JUTRI

V Saarbrücknu dvoboj Zah. Nemčija-Italija

Strokovnjaki predvidevajo zmago domačih atletov

Danes se bo v nemškem mestu Saarbrücknu začelo zanimivo atletsko srečanje med moškima reprezentancama Zahodne Nemčije in Italije. Srečanje je že petnajsto v zgodovini atletike obeh držav. V vseh dosedanjih dvobojih so zmagali Nemci z naskoki, ki gredo od 7 točk iz leta 1959, da do 53 iz leta 1955. Tudi letošnje srečanje ne predstavlja uganke kar se tiče zmage. Nemci bi srečanje odločili v svojo korist tudi z nepopolno postavo in tako bo cilj Italijanov odščipniti čim več točk boljšim nasprotnikom.

V kratkih tekih imajo Italijani možnost da zmagajo. Nemci imajo sicer dolgo vrsto sprinterjev z rezultati 10"3—10"4, večina pa še ni navajena na velike odgovornosti in možno je, da bomo videli dvojno zmago Ottoline in Beruttija. V kratkih tekih in hitri štafeti bodo Nemce verjetno zastopali Hebauf, Roderfeld, Gamper, Metz in Obersiebrasse. Vsaj na papirju so Italijani favoriti na 200 m. V teku na 400 m so favoriti Nemci, katerih številka 1 bo Kalfelder, ki je dosegel 46', letos pa ga pričakujejo pod to znamko. Na srednjih progah 800 in 1500 m so veliki favoriti Nemci. Na krajši progi sta letos tekla 1'48"4 bivši 400-metraš Kinder in Balke, na daljši pa sta najboljša Windel in Eyerkaufer, oba s časi pod 3'44". Na 800 m bo imel Bianchi lepo možnost, da izboljša lastni sveži državni rekord 1'48"6, napadati pa bo moral že od samega začetka, ker bo taktika Nemcev zaradi potencialne premoči verjetno pasivna in bo imela kot cilj le osvojitev prvih dveh mest. Na dolgih progah so Italijani na papirju brez moči, ker verjetno ne bo mogel startati najboljši predstavnik Ambu. Na vsak način tudi Nemci v obeh dolgih tekih letos niso dosegli zadovoljivih časov.

Teki čez zapreko bodo verjetno prinesli nekaj točk Italijanom, ki so s Cornacchio in Mazzo (letos oba 14") absolutno premočni na progi 110 m. Enakovredna nasprotnikoma Haasu in Neumannu pa sta tudi Frinolli in Morale na 400 m. Štirje atleti, ki bodo nastopili na 400 m predstavljajo skoraj vrh evropske atletike v tej težki disciplini. Lepa priložnost za Italijana Rizza in Laganà na progi 3000 m steeple. Sodeč po letos doseženih časih ne bosta mogla konkurirati za zmago, državni rekord pa je verjetno zelo blizu, ker razlika med dvema dvojicama ni izredno velika (Nemca tečeta pod 8'50", Italijana pa od 8'53" do 8'58").

V skokih so Italijani favoriti v višino in v troskoku. Prednost Bogliatta in Zamparellija, oziroma Gattija in Gentileja pa ni taka, da bi bila že vnaprej izključena presenečenja. V skoku ob palici bosta Nemca Reinhard (lani 492 — letos 485) in Lehnertz (letos 480) začela skakati, ko bosta Italijana Catenacci in Sar končala. Razlika se vrti od 40 do 50 cm. Tudi daljina ne obeta uspeha Italijanom. Velik favorit je 23-letni Klein, ki je letos poletel že 790 cm daleč. V Nemčiji menijo, da je Klein novi Steinbach. Že drugo mesto Italijanom bi bilo veliko presenečenje, ker je Freund že dosegel 774 cm proti 750 cm najboljšega Italijana Bortolozzija.

Vsaj dva od štirih metov sta že rezervirana za Nemce. V metu kladiva imata Liewald in Bever vsaj 10 m prednosti nad italijansko dvojico, ki predstavlja drugo garnituro. Tudi nemška diskaša Reimers in Neu imata gladko prednost pred Italijani. Reimers je po mnenju strokovnjakov metalec, ki ima možnosti, da kmalu doseže 60 m. Letos je atlet vrgel 58.82 m. Metalci kopja so zelo izenačeni. Tako Herings kot Lievore sta letos presegla 78 m in bo zmago odločalo le trenutno razpoloženje. Kdor bo prvi dosegel dobro znamko bo skoraj sigurno zmagovalec. Lep bo nedvomno tudi dvoboj v krogli med Meconijem (18.44) in Urbachom (18.71). Ni pa še povsem gotovo, če bo nemški rekorder nastopil. Nemške rezerve so blizu meje 18 m in bi utegnile Meconija v primeru, da ni v najboljši formi, tudi premagati.

Prognoza za izid srečanja je otročje lahka: prva je Nemčija! Kaj pa razlika v točkah? Nemci bodo predvidoma zbrali 32-35 točk več od Italijanov.

BRUNO KRIZMAN

DANES IN JUTRI V MILJAH

Ženska košarka za trofejo Mivar

Nastopajo: STANDA (Milan), OLIMPIJA (Ljubljana), MIVAR in CMM (Trst)

Se še niso polegle debate o moškem košarkarskem turnirju, ki se je v petek zaključil z zmago ljubljanske Olimpije, ko se že govori o ženskem tekmovanju, ki bo v miljski občinski telovadnici.

Tudi tokrat bodo borbe pod koši prav tako razburljive in zanimive. Dokaz naj bo udeležba: iz Milana bodo prišle igralke Stande, iz Ljubljane pa mlada, a zelo borbena ekipa Olimpije. Število udeležencev bosta dopolnili tržaški ekipi Mivar in CMM (Circolo Marina Mercantile).

Posebno poglavje zaslužijo igralke Mivarja, ki so letos na juniorskem prvenstvu osvojile državni naslov kategorije. Tržaška dekleta bodo tako prvič nastopile z značko prvakinj na tem mednarodnem spomladanskem turnirju, ki bo tokrat potekal v borbi za osvojitev trofeje Mivar.

Turnir se bo začel nocoj, zaključil pa se bo jutri v dopoldanskih urah. Oba tekmovalna večera bosta pod streho telovadnice v Miljah, ki je zelo pripravna za podobne prireditve. Spored pa je naslednji:

DANES
ob 20.00 Mivar — Standa
ob 21.30 Olimpija — CMM
JUTRI
ob 8.30 finale za tretje mesto
ob 10.00 finale za prvo mesto

V finale se bosta uvrstili petorki, ki bosta zmagali na današnjih tekmah.

Košarkarska ekipa Mivarja, ki je osvojila italijanski ženski juniorski državni naslov. Stojijo od leve proti desni: Colavizza, Zuppin, Logar (kap.), Marega. Čepijo: Kastner, D'Italia, Giorgi in Bisiani

PO ŠTEVILNIH USPEHIH CILJ ... TOKIO

Goričan *JURIJ URŠIČ* končno v kolesarski reprezentanci Italije?

Te dni smo večkrat videli po beli majici z napisom Ferrarelle. Srečavali smo ga po okoliških cestah, ko je bil Jurij Uršič, goriški kolesar, ki se je dvignil v sam vrh italijanskega amaterskega kolesarskega športa.

Na vprašanje, kaj ga je prineslo v Gorico, nam je odgovoril, da ga po navodilih kolesarske zveze občinski zdravnik cepi proti koleri in kozam. Samo po sebi se nam je vsililo vprašanje, čemu to cepljenje. Odgovoril nam je, da se morajo vsi kandidati za Tokio podvreči temu cepljenju; to je pravzaprav neke vrste potni list za olimpiado.

21-letnega fanta, ki služi vojaški rok, smo vprašali, kako je z njegovo športno kariero, z njegovimi uspehi, vprašali smo ga za vesti, ki jih o njem že dolgo nismo imeli. Razvil se je živahen pogovor, med katerim nam je nanizal celo vrsto zanimivosti iz njegovega tihega, zato pa zelo pomembnega športnega napredovanja, ki mu daje vse možnosti, da jeseni obleče majico z državnimi barvami.

Pogovor je segel v 1963. leto, ko je tri dni po odstranitvi marca z 150 km dolgi progi. Toda pravi uspehi se začenjajo v zadnjih mesecih. Po prvenstvu Lazia so ga voditelji CONI poklicali na olimpijsko kolesarsko stezo v Rim, kjer je med 40 vozači prišel na cilj prvi s povprečno hitrostjo 48,665 km na uro. Teden kasneje je na istem olimpijskem dirkališču nastopil v prvem izmed sedmih tekmovanj za olimpijsko in svetovno prvenstvo, ki služijo za izbiro reprezentance. Prišel je prvi na cilj pred Mecco in Testo, olimpijskim prvakom amaterjev na kronometer. 24. maja je v Vareseju tekmoval na kronometer v dvojicah S Testo sta prevozila razdaljo 50 km s povprečno hitrostjo 47,6 km na uro. 28. maja je prišel s Testo drugi na cilj zaradi okvare na verigi. 1. junija so v Mantovi dali Uršiču drugega partnerja, tokrat Roncalija, da bi preizkusili njegove sposobnosti. Progo 50 km je prevozil s povprečno hitrostjo 48 km na uro ter prišel na cilj prvi in sicer minuto in pet sekund pred drugo dvojico. V tej dirki si je Uršič z najhitrejšim prevoženim krogom z brzino 53.510 km na uro priboril tudi zlato medaljo zveze. To hitrost je dosegel na dirkališčni stezi ob koncu 50 km dolge proge. 5. junija je v Vigorelliju prišel drugi izmed 38 vozačev, med katerimi so bili trije državni prvaki. 7. junija je v pričakovanju «girinov» v Milanu med 14 tekmovalci, izbranimi za olimpijsko progo 4.000 m, prišel drugi s časom 4,56, in to kljub temu, da je bil hudo prehlajen.

Uršič je bil lani prvi tudi v Bukarešti in v Nemčiji, pa so ga v zadnjih dneh po teh dirkah črtali iz reprezentance za svetovno prvenstvo, ker ni bil fizično razpoložen. Po vseh teh uspehih in žalostnih naključjih smo mu želeli, da bi mu v tretjič uspelo obleči majico z državnim grbom ter sodelovati na olimpiadi v Tokiu. Odgovoril nam je, da bi se po vseh dosedanjih uspehih naša želja morala uresničiti; tudi dvakrat prej bi se lahko, pa se mu je vedno dogajalo, da je svetovna prvenstva gledal samo po televiziji.

Ker se nismo mogli zadržati in smo mu očitali pomanjkanje zaupanja v dober izid sedanjih priprav, nam je odgovoril, da ne bi želel dajati vnaprej nikakršnih zagotovil, dokler ne sede v letalo za Tokio.

NOCOJ IN JUTRI

Odbojka za pokal padlih gasilcev

Nocoj se bo v telovadnici šole Morpurgo začel mednarodni odbojkarski turnir za pokal padlih gasilcev. Poleg šestorke tržaških gasilcev bodo na turnirju, ki se bo zaključil jutri v nedeljo, nastopile še ekipe Mladosti in «XIII. maj» iz Zagreba in ONV z Dunaja.

Totocalcio

Cagliari-Pro Patria	1
Cosenza-Simmenthal	X 2
Foggia-Venezia	1 X
Lecco-Brescia	1
Napoli-Padova	1
Parma-Alessandria	X
Potenza-Palermo	1
Prato-Catanzaro	1
Triestina-Varese	X
Verona-Udinese	1 X
Basilea-Genoa	X 1 2
Servette-Roma	X 2
Zurigo-Atalanta	X 1 2

TOTIP

1. —	prvi	1 X 2
	drugi	2 2 X
2. —	prvi	1
	drugi	X
3. —	prvi	1 1
	drugi	X 1
4. —	prvi	1 2
	drugi	X 1
5. —	prvi	1 X
	drugi	X 1
6. —	prvi	1
	drugi	2

NA DIRKI ZA VELIKO NAGRADO BELGIJE

Tokrat sreča za J. Clarka

Anglež leader lestvice

Kolikokrat smo že pisali «Povsem zasluženo Jim Clark na prvem mestu...» ali pa «Le nasprotne okoliščine onemogočile Clarku zmago na...» in zopet «Resnična smola prikrajšala Clarka...» itd Končno pa moramo zdaj spremeniti svoje običajne naslove in pripomniti, da se mora tudi Jim Clark, uradni svetovni prvak za vozilo Formule 1, enkrat zahvaliti doslej mu skriti srečni zvezdi za uspeh na dirki za Veliko nagrado Belgije.

Navajeni smo bili, da je v vsaki dirki Clark prevzel vodstvo že v uvodnih potezah. Zato nas je dokaj presenetilo, ko so nam prva poročila napovedala zaostajanje mladega angleškega vozača. Razen v uvodnih krogih Clark ni bil nikoli na vidnem položaju. V vodstvu so se izmenoma vrstili Graham Hill, Arundell, Gurney. Po daljšem dvoboju z Američanom pa se je v tretjem krogu povzpel na čelo Surtees s svojo Ferrari.

Italijansko vozilo letos nima veliko sreče. Niti poldrug krog, pa so se splahneli vsi upi Enza Ferrarija do nove zmage svoje znamke. Surtees je moral v box zaradi nepopravljive okvare injektorja. Dan Gurney je imel prosto pot. Izkazal se je za odličnega pilota in polagoma večal svoj naskok nad ostalimi tekmovalci. Ko si je nabral povsem varno prednost, je večkrat zaporedoma uspešno naskočil rekord proge. Medtem ko je on prevladoval na progi, so vsi ostali igrali le stranske vloge. Vendar ga je prav želja po veliki in bleščeči zmagi, po popolnem izbrisanju nasprotnikov, drago stala. Njegov motor je odpovedal tri kroge pred samim zaključkom dirke in Gurney se je moral odpovedati tako zaželeni, toliko pričakovani in že skoro gotovi zmagi. Vendar presenečenj še ni bilo konca. Graham Hill, ki si je za Gurneyem zagotovil drugo mesto, je prevzel vodstvo in vozil proti zmagi. Vendar je njegov žejni stroj vsrkaval litre in litre goriva: v zadnjem krogu je izsesal še zadnjo kaplico ter zažgal še zadnji oktan. Tedaj so predvidevali zmago tretjeplasiranega McLarena. Pred začudenimi gledalci pa je pridrjal skozi cilj Jim Clark, ki je v zadnjem delu kroge prehitel Škota.

Še enkrat se je torej mladi šampion uveljavil in morda je pravi razlog njegove današnje zmage v priznani mu lastnosti, da zna z enako količino goriva prevoziti največ kilometrov. To svojo lastnost je Clark potrdil že na drugih dirkah, kjer se je izkazal obenem kot izvrsten negovalec svojih gum.

S to svojo zmago na dosedanjih treh dirkah veljavnih za svetovno prvenstvo voznikov in s petim mesto v Monte Carlu (odpovedal mu je motor krog pred zaključkom) je sedaj Clark z 21 točkami prvi v lestvici pred Grahamom Hillom, ki jih ima 14. Gintherjem 9, Arundellu z 8 itd.

PATRIZIO

ŠZ BOR

ATLETIKA

Na atletskem mitingu, ki bo v Trstu jutri 21. t. m., bodo nastopili naslednji atleti Bora. Boris Gombač, Vojko Cesar, Dušan Švab, Ivan Furlanič, Marko Hreščak, Emil Sancin (kladivo), Bruno Križman, Mario Rapotec, Teodor Okretič, Boris Žerjal.

Atleti naj se zberejo na občinskem stadionu Valmaura ob 8.30.

NOGOMET

BOLOGNA, 19. — Enajstorica Bologne je danes odpotovala v Beograd, kjer bo jutri zvečer igrala povratno tekmo turnirja za Mitropa Cup z OFK Beograd.

BRANKO MARUŠIČ

Kratke iz «DOMOVINE»

(Iz članka «Slovensko uradovanje»): Slovensko občinstvo pa ne sme vsega le od vlade pričakovati in tirjati; narod sam je dolžan skrbeti, da se njegove želje izpolnejo. Nar zdatnejše sredstvo, zaželjeni namen doseči, je to, da se slovenska mladina v večem številu kot do sedaj k pravoslovju obrne. Znano je namreč, da so slovenski dijaki dosihmal po dognanem gimnaziji večidel duhovski stan volili, v tem ko so Lahi ali Nemci sploh na vseučilišče hodili pravoslove ali zdravništvo poslušat. Nasledek je bil ta, da je med «absolviranimi juristi» le redko kateri Slovenec bil. To pa je slovenstvu škodljivo. Vlada je bila prisiljena zarad pomanjkanja slovenskih moči, Lahe ali Nemce v slovenske kraje poklicati. — Prislovico: «Pomagaj si sam, če hočeš, da ti bo Bog pomagal», mora v važni tej zadevi slovenski narod dobro premisliti. Prava in glavna moč za zboljšanje našega stanu glede slovenskega uradovanja mora dohajati izsred naroda samega, od tod, da on primeren del svoje mladine za uradniški stan odloči.» (Domovina, štev. 35, 28. avgusta 1868).

Goriški tabor. Osrednji odbor se je snidel preteklo nedeljo v Šempasu in program in poziv odobril. Odločeno je tudi mesto za zbor, in to na senožeti pri g. Spacapanovi hiši poleg ceste (pri Šempasu). Brž ko politiška gosposka tabor uradno dovoli, razglasi se vabilo. Dan in ura sta tudi že odločena — 18. oktobra (t.j. nedelja posvečevanja cerkva) ob 2 u. popoldne. (Domovina, štev. 39, 25. septembra 1868).

(Iz vabila na šempaski tabor): Slovenci! Vsa ta vprašanja so preimenitna in sveta dolžnost nam je potezati se za narodnost našo, za napredek v omiki, za svobodo in edinost, kajti drugače ne moremo našega naroda oteti velikih nevarnosti ali celi propada.

Zberite se tedaj v prav obilnem številu in kar Vas je gospodarjev ne predaleč bivajočih od Šempasa, pridite vsi, nobeden naj ne ostane doma; tu gre namreč za našo čast in prihodnjo srečo. Priljudno pa nujno vabimo tudi vse Slovence na Goriškem in druge mile nam brate bivajoče po vsi Sloveniji k narodnemu shodu na Primorskem.

Ob enem pa prosimo Vas rodoljube vsacega stanu, podpirajte nas na vso moč, da bode tabor lep, reden in vreden dokaz našega možtva! —» (Domovina, štev. 40, 2. oktobra 1868).

(Iz poročila o šempaskem taboru): Mnogo zgodovinsko-znamenitega je že videl sivi naš Čaven... Ali one reči ni vendar še videl dosihmal, kaj tacega namreč, kakor se je preteklo tretjo nedeljo tega meseca (18. dan oktobra t.l.) pod njim, na «Veliki Otavi» godilo.

Prvi narodno-politiški zbor goriških Slovencev in gostov njihovih iz Trsta, Ljubljane in Štajerskega je ena nar imenitnejših dogodeb, kar jih pameti Čaven. Gotovo se niso še nikdar od njihovih sten odmevali taki govori, kakor jih je tisti dan strel in grmovito «živio» — in «slava» — klicanje oznanjalo daleč tja po zelenem Lijaku. Tega ni še videl, da bi bil slovenski rod pod milim nebom s povzdignjenimi desnicami slovesno in ganljivo prisegal, da hoče tirjati svoje naturne narodne pravice. Da, kdor je poslušal govornike, ko so n.pr. povdarjali, da, kdor kri in denar plačuje za državo, ima tudi pravico zahtevati, da se mu krivica ne dela, — in je potem toliko tisuč proti nebu molečih žuljnatih rok gledal: kako ne bi se mu bila smilila ta pohlevna naša množica? (Domovina, štev. 43, 23. oktobra 1868).

7. oktobra se je odprla v Barkoli čitalnica. Vdeležilo se je te veselice kakih 500 oseb: pevskih zborov je bilo troje; rojanski je bil prišel z narodno zastavo. Zarad tega in zarad Bog si ga vedi česa, kar je od mestne gosposke poslani vladinj komisar g. Batič (kteri še slovenski dobro ne zna) v govorih zavohal, se je pričela neki sodnijska preiskava, v ktero pravijo, da je zapleten tudi g. Cegnar, ki je drugi ali prav za prav — razun začetnega govora predsednikovega — edini govor imel. (Domovina, štev. 44, 30. oktobra 1868).

Prihodnjo nedeljo, 17. t.m., se odpre nova čialnica v Skednjem (Servola) pri Trstu (predsednik Fr. Cegnar). Dvajset primerno ozališanih ladij popelje z mola Kluč-a goste v Skedenj. Domovina, štev. 2, 15. januarja 1869).

Iz Trsta 16. januarja. — Te dni pride na svetlo v 4000 iztisih 1 snopič knjige (pod lipo», ki jo je začel pisati in izdajati po snopičih J. G. Vrdelski v Trstu za naše ljudstvo, zlasti za kmete. Izhajala bo v drugi polovici vsacega meseca. Plačevalo se bode za vsak snopič po deset soldov. Ta knjiga se bo razpošiljala naročnikom, kakor je navada: prodajal jo bo pa tudi tukaj v Trstu v ulici «Ponte Rosso» bukvar «Juli Dase». (Domovina, štev. 3, 22. januarja 1869).

Dr. K. Lavrič, advokat v Ajdovščini, se preseli aprila meseca t.l. v Gorico. — Vsled nove postave zastran proste advokature, ki je z novim letom moč zadobila, mislijo še 4 drugi advokatje svoje pisarnice v Gorici odpreti. (Domovina, št. 5, 5. februarja 1869).

Razglas «odbora Goriškega». Preteklo nedeljo 21. t.m., je bila že vsa Gorica — v Italiji! Prilepjenih in raztrošenih po mestu je bilo vse polno (natisnjenih) razglasov v zmislu tiste nemirne stranke, ki bi rada spravila Gorico pod Italijo. Oklic govori o goriških izseljencih, o taboru Šempaskem, češ, da ga je vlada skrivši napravila, da je ž njim Lahe dražila; govori o dogodkih v Palmi kot nasledku tabora, zarad kterih je zdaj mnogo Goričanov v pravdo zapletenih; grozi vladi (avstrijski) itd. Nesrečnim Goričanom naroča, naj bi se začeli oblačiti v črno v znamenje žalosti. — Mnogi prilastujejo ta razglas glasovitem F-u; mi pa skoraj ne moremo verjeti, da bi se ta mož, kterega razumnost je obče priznana, s takimi otročarijami pečal. (Domovina, št. 8, 26. februarja 1869).

Katekizem, povzet po Casati-evem, za beneške Slovence Videmske nadškofije je prišel te dni prav v lični podobi iz tukajšnje Seitz-eve tiskarnice na svetlo. Knjižica šteje 68 strani. (Domovina, štev. 11, 19. marca 1869).

Dovoljenje za Briski tabor se je po dolgi bitvi doseglo, toda s tem pogojem, da se ima druga točka glasiti tako-le: «Slovenci naj se zedinijo po postavni, ustavni (konsitucionalni) poti v eno kronovino z enim deželnim zborom». Po «postavni poti» ni bilo zadosti, moralo se je pristaviti še «konstitucionalni». — Povabila se razpošljejo, kakor hitro bodo natisnjena. Že naprej pa naj si še enkrat zapomnijo naši čitatelji dan, uro in kraj: 18. dan aprila, ob 2 urah popoldne, pod Drnovkom pri Biljani. Zdaj pa le urno na noge. (Domovina, štev. 14, 9. aprila 1869)

Tabor pri Frnetič-u (med Občinami in Sežano) bo 20 t. m., ako osnovalni odbor dovoljenje za časa dobi, če ne, pa prvo nedeljo julija. Ako bi se imel odložiti, oznani se to poprej po slov. časnikih. (Domovina, štev. 23, 11. junija 1869).

(Iz razglasa političnega društva «Soča»): Slovenski možje, posebno iz Goriškega! Prijazno ste vabljeni s tem, da pristopite, kar Vas je vrlih možakov, društvu, ki hoče zastopati slovenske zadeve posebno pri nas. Združenim nam bo ložej v okom priti mnogoterim nasprotnikom, ki pretijo od vseh strani našemu narodnemu napredku. Truditi se moramo neprenehoma in vaditi svoje moči, da nas ne najdejo nepripravljenih dogodbe, ki znajo priti v kratkem. Pristopite tedaj in pospešujte tega društva namen, ki je: bramba narodnih pravic. (Domovina, štev. 35-36, 3. septembra 1869).

V Trstu uganjajo delavci raznih naprav čudne reči: vstavljajo se gospodarjem in nočejo delati; hočejo, imeti veče plačilo, ter grozijo tistim delavcem, ki bi radi delali. (Domovina, štev. 45, 12. novembra 1869).

Z današnjim listom neha «Domovina» izhajati. Pričakoval sem, da kdo drugi prevzame, pa do sedaj se ni nihče za-njo oglasil, akoravno ni ga menda v Gorici domoljuba, ki ne bi bil tako dobro kakor jaz prepričan, da samosvoja dežela, kakor je naša, posebnega slov. lista potrebuje. Znabiti, da, kar ne more biti zdaj, bo drugoč in da ne bomo dolgo časa brez svojega organa.

V tem, ko jemljem od p. n. gg. naročnikov in čitateljev «Dom.» slovo, štejem si v dolžnost, zahvaliti se spoštljivo in prisrčno vsem čč. podpornikom in sosebno gg. dopisovavcem njenim. Za plačilo imejte sladko zavest, da kar ste storili, ste domovini in narodu storili. (Domovina, štev. 52, 31. decembra 1869).

B. M.

KONEC

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 II TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 II Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČISKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2 250 lir, polletna 4 400 lir, celoletna 7 700 lir — SFRJ: v tednu 20 din mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-36 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst